

Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко,
О. Л. Хомич, І. В. Гарбузюк, Н. В. Андрук, К. С. Василенко

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

ЧАСТИНА 1

ПОСІБНИК ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ
з інтегрованого курсу для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Київ
Видавництво «Алатон»
2018

Тематичний тиждень 1. Знайомство зі школою

Рекомендована тематика

1. Ласкаво просимо до школи
2. Знайомство зі школою
3. Правила евакуації
4. Безпека у школі
5. Досліджуємо шкільне подвір'я
6. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови

Тривалість

- 1 год.
- 1 год.
- 1 год.
- 1 год.
- 1 год.
- 2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Чому у школі потрібно дотримуватися правил?
- Як організовано виходити зі школи в разі небезпеки?
- Як поводитися на перерві?
- Де безпечно гратися на шкільному подвір'ї?

Цілі тижня:

1. Викликати інтерес до предмета «Я досліджую світ», визначити очікування учнів від школи.
2. Ознайомити учнів із приміщенням школи, основними шкільними правилами, правилами поведінки у їдальні, познайомити зі співробітниками школи.
3. Відпрацювати правила евакуації із приміщення школи під час надзвичайної ситуації.
4. Навчити дітей безпечної поведінки на шкільному подвір'ї, розрізняти безпечні та небезпечні місця для ігор і розваг.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- наводять приклади шкільних правил, дотримуються основних правил (вчасно приходять до школи, піднімають руку, коли хочуть щось сказати чи запитати);
- орієнтуються у приміщенні школи, легко знаходять свій клас, вбиральню, їдальню, медичний кабінет, основний і запасний виходи тощо;
- називають ім'я та по-батькові директора/директорки, вчителя/вчительки.
- розпізнають знаки евакуації у школі та інших громадських приміщеннях;
- розпізнають безпечні та небезпечні місця на шкільному подвір'ї;
- розпізнають активний та пасивний відпочинок.

Освітня галузь	Очікувані результати
СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА	Безпека
	- пояснює, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в до-вкіллі, зокрема вдома, у школі [2 СЗО 1-3.3-2]; - дотримується правил безпечної поведінки в різних ситуаціях [2 СЗО 1-2.4-2]; - визначає осіб, які можуть надати допомогу в разі небезпеки [2 СЗО 1-1.3-1]; - розрізняє найважливіші попереджувальні знаки та символи, пояснює, що вони означають [2 СЗО 1-4.2-1] - визначає місця, де можна безпечно відпочити [2 СЗО 1-4.2-2].
	Здоров'я
	- визначає осіб, до яких може звертатися при поганому самопочутті [2 СЗО 2-1.1-8].
	Добробут
	- пояснює, ознаки здорової етичної поведінки [2 СЗО 3-1.4-4]; - дотримується правил етичної поведінки під час спілкування з одноліт-ками та дорослими в різних життєвих ситуаціях [2 СЗО 3-1.4-6].
ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА	Я серед людей
	- дотримується встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, парку, на дитячому майданчику тощо) правил [2 ГІО 2-2.3-1]; - пояснює, чому потрібно дотримуватися встановлених правил [2 ГІО 2-2.3-2].
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА	Взаємодіємо усно
	- з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відпо-відь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструк-ції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].

МАТЕМАТИЧНА	Лічба
	<p>- лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1];</p> <p>- відтворює в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що їх оточують (малює, викладає мозаїку, створює аплікацію, співає, складає власні лічилки тощо) [2 МАО 1-3.2-4].</p>

Ласкаво просимо до школи

Мета

Викликати інтерес до предмета «Я досліджую світ», визначити очікування учнів від школи та ознайомити з деякими шкільними правилами.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- наводять приклади шкільних правил;
- з'ясовують свої очікування від школи.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Виготовити з кольорового паперу квітку, її пелюстки за допомогою скотча «зібрати в бутон».
- Виготовити різноколірні метелики (Додаток 1) за кількістю учнів у класі та прикріпити їх до учнівських стільців (під сидінням або з тильної сторони спинки).
- Попросити рідних дітей вивчити з ними вдома пісню «Перший раз у перший клас» та «Посмішка» (Додаток 2).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	15 хв
Шкільні правила	10 хв
Руханка «Посмішка»	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Оголосити тему уроку (*сьогодні ми дізнаємося деякі правила поведінки у школі*).
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей стати в коло. Запропонуйте кожному по черзі вийти в центр кола та назвати своє ім'я, а всі інші разом повторюють ім'я дитини та кажуть: «Ласкаво просимо до школи!»
3. Запропонуйте дітям разом заспівати пісню «Перший раз у перший клас».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Pershiy-raz-u-pershiy-klas/>

4. *Вступне слово*: «На уроках курсу “Я досліджую світ” ми будемо досліджувати світ, який є довкола, та вчитися жити в ньому. Ви дізнаєтесь, як знайти справжніх друзів, як зробити, щоб наш клас став згуртованим. Для цього на кожному уроці будемо все більше й ближче знайомитися одне з одним, грати в цікаві ігри, виконувати досліди, працювати в парах і групах, а також дивитися й обговорювати мультфільми. Також ми будемо багато рухатись, часто сидітимемо не за партами, а в колі, щоб вам було зручно спілкуватися і бачити одне одного».

5. *Слово вчителя*: «Діти, усмішка може творити справжні дива. Усміхніться, будь-ласка (*звільніть пелюстки*

квітки, прикріпіть їх до дошки). Погляньте, від ваших усмішок ожила і розпустилася квітка. І скоро навіть метелики почнуть до неї злітатися». Запропонуйте дітям знайти своїх метеликів і написати на них свої імена (*допоможіть тим, хто ще не вміє писати своє ім'я*). Коли всі діти підпишуть метелики, запропонуйте їм по черзі вийти до дошки, прикріпити метеликів довкола квітки за допомогою шматочків скотча і сказати, що вони очікують від школи (*можливі відповіді: дізнатися щось нове, чогось навчитися, знайти друзів, весело проводити час тощо*).

Шкільні правила (ознайомитися з основними шкільними правилами)

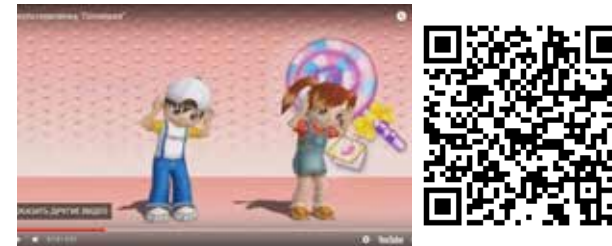
1. Зачитайте основні поради, як поводитися в школі та обговоріть їх.
 - Приходьте до школи завчасно (добре бути в школі за 15 хвилин до початку уроку, щоб встигнути роздягнутися, помити руки, підготуватися до уроку).
 - Будьте чемними, вітайтеся з дорослими, однокласниками (ви вже бачили, як ваші усмішки оживили галявину, тому будьте привітними, усміхайтесь до оточуючих).
 - Уникайте натовпу, особливо у дверях (пам'ятайте, що спочатку йдуть ті, хто

виходить із приміщення, а потім – ті, хто заходять).

- Будьте обережними на сходах (сходи – небезпечна зона, тому потрібно ходити спокійно, не штовхатись).
- Коридорами ходіть, але не бігайте (бігати можна на ігровому чи спортивному майданчику).
- Тримайтеся якнайдалі від відчинених вікон.

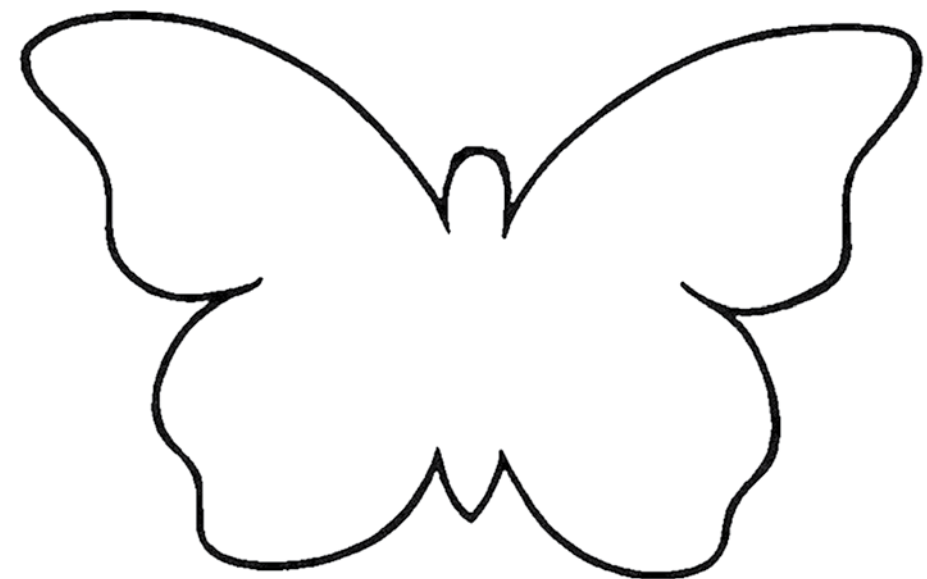
Руханка «Посмішка»

Запропонуйте дітям виконати руханку та заспівати пісню (*Додаток 2*).

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka--Posm-shka-/>

Додаток 1

Перший раз у перший клас

Перший раз у перший клас ми йдемо охоче
 Ніжним голосом для нас продзвенів дзвіночок
 І сміється в небесах сонце як ніколи
 В мамі сльози на очах – я іду до школи. 2 р

Приспів.
 А у школі, а у школі є веселка кольорова
 І найкраща в цілм світі перша вчителька моя
 А у школі, а у школі не сумуем ми ніколи
 Бо учора дошкільнята, а тепер – одна сім'я.

Прощайте іграшки, гомінкий садочок
 Кличе в класі дитлахів золотий дзвіночок
 І сміється в небесах сонце як ніколи
 В мамі сльози на очах – я іду до школи. 2 р

Приспів.

Посмішка

Плаче дощик за вікном, хмарка хмуриться,
 Заховалось сонце - не відшукать,
 Не пускають погуляти на вулицю,
 Але я не з тих, хто буде сумувать!..

Приспів:
 Посмішку свою ношу я з собою,
 Нею пишаюся всюди й завжди,
 Нею поділюся я із тобою,
 Вона допоможе у всякій біді!

Посварюся з другом я, плачу і тужу,
 Ллються сльози із очей як горох,
 Посміхнуся щиро я і «пробач» скажу,
 Швидко посмішка помирить нас обох!

Приспів.

Знайомство зі школою

Мета

Ознайомити учнів із приміщенням школи, правилами поведінки у їдальні; познайомити з директором/директоркою школи, медичним працівником/працівницею, іншими співробітниками.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- орієнтуються у розташуванні основних приміщень;
- називають ім'я та по батькові директора/директорки, вчителя/вчительки, медичної сестри/медичного брата.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Попросити працівника/працівницю кухні підготувати правила поведінки у їдальні, а медичну сестру/медичного брата – випадки, коли потрібно звертатися у медичний кабінет.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення, підсумкові завдання виконуються у загальному колі (сидячи на стільчиках, килимку або стоячи).
- Решта уроку – екскурсія по школі.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	6 хв
Екскурсія по школі	20 хв
Робота з правилами	4 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотній зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «Вчора ви дізналися про деякі шкільні правила та чому їх потрібно дотримуватися»
2. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати по черзі своє ім'я та прізвище, а потім, як вони люблять, щоб їх називали. Наприклад: «Я Олена Березюк, мені подобається, коли мене називають Оленка».
3. Актуалізація нової теми: «Сьогодні ми дізнаємося, які приміщення є у школі та познайомимося із її працівниками».
4. Запропонуйте дітям відкрити підручник на с. 7 та розглянути малюнок.

Запитання для обговорення:

- Скільки поверхів у цій школі?
- Які приміщення тут зображено?

Екскурсія по школі (ознайомитися з приміщеннями школи та познайомитись із персоналом)

1. Запропонуйте дітям стати в пари та пройти усім класом по школі, щоб дослідити, які приміщення тут є. Познайомте учнів із директором/директоркою школи, медичною сестрою/медичним братом та працівником/працівницею їдальні. Обов'язково представляйте інший персонал школи, якщо зустрінете когось на шляху.
2. Після повернення до класу попросіть учнів продовжити роботу з підручником на с. 7.

Запитання для обговорення:

- Скільки поверхів у вашій школі?
 - На якому поверсі ваш клас, їдальня, медичний кабінет, актовий зал і спортивна зала, бібліотека?
 - Які ще приміщення є на нашому поверсі?
3. Попросіть учнів розгорнути підручник на с. 8 та розглянути малюнок.

Запитання для обговорення:

- Хто зображений на малюнках?
- Скількох вчителів ви знаєте?
- Як ви до них звертаєтесь?

- Як звуть директора чи директорку вашої школи?
- З ким ще ви познайомились у школі? Як їх звати?
- До кого треба звернутися, якщо ви захворіли?

Робота з правилами (вивчити правила для учнів)

Слово вчителя: «Ви вже згадали правила поведінки у школі, які ми розглядали на минулому уроці. Давайте повторимо правила поведінки у їдальні:

- мити руки перед їдою;
- ходити спокійно, не штовхатися;
- пережовувати їжу із закритим ротом;
- правильно користуватися столовими приборами».

Додайте правила, які можуть бути доречними саме для вашої школи.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Попросіть учнів продовжити речення: «Я можу показати, де у школі знаходиться...» або «У їдальні/медичному кабінеті мені сподобалось...».
2. Запропонуйте дітям стати в коло та разом вигукнути «Ми – молодці!». Поаплодуйте собі.

Правила евакуації

Мета

Відпрацювати правила евакуації із приміщення під час надзвичайної ситуації.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають знаки евакуації у школі;
- уміють шикуватися під час надзвичайної ситуації;
- знають правила евакуації.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Виготовіть імпровізований мікрофон для вправи «Відкритий мікрофон», який ви зможете використовувати надалі.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Практична робота – відпрацювання евакуації з приміщення школи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Практична робота	25 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «Вчора ми дізналися, які приміщення є у школі та хто тут працює. Також ви ознайомились з правилами поведінки в їдальні».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей закрити очі та виведіть декілька учнів із класу. Діти, що залишились в класі, мають відкрити очі та сказати, кого не вистачає. Запросіть дітей за дверима. Повторіть вправу 2-3 рази.
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Цю вправу ми виконали не просто так, а для того, щоб ви потренувалися помічати кожного в ситуаціях, коли хтось може загубитися. Сьогодні ми дізнаємося, в яких ситуаціях потрібно негайно покинути школу та, як це зробити правильно».

Практична робота (відпрацювати правила евакуації)

2. Запропонуйте учням відкрити підручник на с. 9 та поясніть, що таке евакуація (Евакуація – це організований вихід із приміщення під час небезпечної ситуації, наприклад пожежі).

3. Попросіть учнів розглянути знаки евакуації на с. 10 підручника.

Запитання для обговорення:

- Що означають ці знаки?
- Чи бачили ви такі знаки раніше? Де саме?
- Що вони підказують?

Слово вчителя: «В школі одночасно перебуває багато людей, тому під час пожежі або іншої небезпечної ситуації, використовуються, як основні, так і додаткові виходи. Зараз ми потронуємося організовано виходити із класу. Станьте, будь ласка, в колону один за одним та покладіть обидві руки на плечі однокласника, що стоїть попереду».

4. Проведіть дітей найкоротшим шляхом до найближчого виходу. На зворотньому шляху звернутіть увагу дітей на знаки, які вони розглядали у підручнику.
5. Після повернення до класу, запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 5.

6. Якщо є час, то повторіть шикування та евакуацію ще раз.
7. Запропонуйте дітям разом із дорослими пошукати такі знаки у магазині, на вокзалі чи в кінотеатрі.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкрийте підручник на с. 9, зачитайте правила евакуації та обговоріть кожен пункт, запитуючи дітей: що може статися, якщо цього не робити?

Правила евакуації

- Зберігайте спокій.
- Виконуйте вказівки дорослих.
- Станьте ланцюжком.
- Покладіть руки на плечі того, хто стоїть попереду.
- Починайте рухатися за командою.
- Вийшовши з приміщення школи, стійте з класом.
- Якщо хтось загубився, повідомте дорослим.

- Зберігайте спокій.
 - Виконуйте вказівки дорослих.
 - Станьте ланцюжком.
 - Покладіть руки на плечі того, хто стоїть попереду.
 - Починайте рухатися за командою.
 - Вийшовши з приміщення школи, стійте з класом.
 - Якщо хтось загубився, повідомте дорослих.
2. Завершальна вправа: «Відкритий мікрофон». Візьміть імпровізований мікрофон і, починаючи з себе, запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*сказати, що зрозуміли з цього уроку, а що – ні*).
 3. Поясніть дітям незрозумілі моменти, запропонуйте вийти на перерву, ставши у колону, як вони навчилися.

Безпека у школі

Мета

Вчити дітей правил поведінки на перерві, зокрема, на шкільному подвір'ї.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають правила поведінки на шкільному подвір'ї;
- розпізнають активний та пасивний відпочинок, а також безпечні та небезпечні місця для ігор і розваг;
- розповідають, що можна робити на перерві, а чого робити не слід.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Необхідне обладнання і матеріали.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Складаємо оповідання	7 хв
Руханка «Посмішка»	3 хв
Інформаційне повідомлення	10 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми тренувалися швидко виходити із приміщення під час небезпеки».
2. Знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я та чим вони люблять займатися на перерві. Наприклад: «Я Катруся, на перерві люблю малювати на асфальті кольоровою крейдою».
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми будемо вчитися безпечно відпочивати на перерві».

Складаємо оповідання (визначити дозволені заняття на шкільному подвір'ї)

Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 12. Разом з учнями придумайте дітям імена та складіть розповідь за малюнком.

Руханка «Посмішка»

Запропонуйте дітям згадати руханку «Посмішка» та виконати її.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka--Posm-shka/>

Інформаційне повідомлення (з'ясувати правила поведінки на перерві)

Слово вчителя: «Не всі діти вміють безпечно відпочивати на перерві. Ось послухайте, як поводить ся хлопчик Юрко».

Що робити на перерві

Юра твердить, що перерва — Втричі більша від уроку,
Бо встига Юрко за неї
Купу справ зробить нівроку.
За перерву Юра встиг
Насмішити в класі всіх.
Деся залізи встиг у фарбу,
Гулю встиг набить об парту
Й на портфель Руденко Лізи
Причепить якусь мармизу.
В двір помчав — аж тут дзвінок:
Знову треба на урок!
Та в Юрка спокійні нерви,
Бо урок мине за мить,
Ну, а потім знов перерва:
Встигне купу справ зробить!

Анатолій Костецький

- Попросіть учнів розглянути малюнки на с. 13 та розказати, чим краще займатися на перерві (перкусити, відвідати туалет, запитати про щось

вчителя, підготуватися до наступного уроку).

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

Відкритий мікрофон. Запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (сказати, що сподобалося, а що ні).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «БЕЗПЕКА У ШКОЛІ» ТА «ДОСЛІДЖУЄМО ШКІЛЬНЕ ПОДВІР'Я» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ 1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Досліджуємо шкільне подвір'я)	8 хв
Складаємо оповідання (Безпека у школі)	9 хв
Інформаційне повідомлення (Безпека у школі)	5 хв
Практична робота «Досліджуємо шкільне подвір'я» (Досліджуємо шкільне подвір'я)	10 хв
Граємося безпечно (Досліджуємо шкільне подвір'я)	за наявністю часу
Підсумкові завдання (Досліджуємо шкільне подвір'я)	3 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Екскурсію чи ігри на подвір'ї можна провести під час перерви (за браком часу).

Досліджуємо шкільне подвір'я

Мета

Дослідити об'єкти на шкільному подвір'ї та визначити, які місця є безпечними для ігор.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають місця, де можна проводити час на шкільному подвір'ї;
- демонструють уміння безпечно гратися на шкільному подвір'ї.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Виготовити світлофор та прикрасити прищепки для вправи «Світлофор настрою» (інструкція та зразки Додаток 1).
- Тонка мотузка для гри «Зв'язування групи».
- Роздрукувати Додаток 2 для кожного учня.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Практична робота та ігри — проводимо на подвір'ї.

ОРІЕНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Практична робота «Досліджуємо шкільне подвір'я»	10 хв
Граємося безпечно	10 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися, як із користю та безпечно проводити час на перерві».
2. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми будемо досліджувати шкільне подвір'я. Але для початку давайте визначимо з яким настроєм ви сьогодні прийшли».
3. Знайомство. Вправа «Світлофор настрою». Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я, взяти прищипки та прикріпити на кружечок, що відповідає їхньому сьогоднішньому настрою. За бажанням кожен може сказати, чому в нього той чи інший настрій.

Практична робота «Досліджуємо шкільне подвір'я» (з'ясувати, що є на шкільному подвір'ї та визначити місця безпечні для гри)

1. Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 11 та обговоріть:

- Скільки поверхів у цій школі?
 - Скільки автомобілів на стоянці?
2. Роздайте учням Додаток 2 та попросіть під час обходу відмічати місця, які також є і на вашому шкільному подвір'ї.
 3. Зберіться із дітьми на ігровому майданчику. Попросіть розглянути свої малюнки та запитайте їх:
 - Чим це подвір'я схоже на подвір'я вашої школи?
 - Чим — відмінне?
 - Де у вашому подвір'ї можна гратися?
 - Куди ходити не слід?
 - Де можна гратися під час перерви на нашому подвір'ї?

Граємося безпечно (визначити безпечні заняття на шкільному подвір'ї)

Запропонуйте учням ідеї ігор на шкільному подвір'ї.

«Зв'язування групи». Клас стоїть у колоні по одному, в лівій руці у кожного протягнутий уздовж групи тонкий канат. Учасникам дається завдання щільно скрутитися за годинниковою стрілкою в «рулет», після чого ви обв'яжете групу кінцем, який залишився на рівні пояса. В такому стані попросіть дітей переміщатися згідно вашим вказівкам (три кроки вправо, два кроки вліво, п'ять кроків вперед і т.д.).

«Зберіться разом». Скажіть класу, що завданням вправи є швидке формування груп з однокласниками.

Називайте ознаку за якою учні будуть формувати групу та дайте їм кілька хвилин на це. Наприклад: «Об'єднайтеся ті, хто мають однаковий колір очей».

Відразу як сформувалися групи, кажіть,

яку нову групу створити. Чим швидше буде проходити гра, тим буде веселіше. Якщо ви бачите, що групи майже сформовані, швидко називайте інший критерій групи.

Ідеї для груп: будь-яка кількість учнів з однаковим кольором волосся, однаковим місяцем народження, однаковими першими буквами імені, з однаковою кількістю братів і сестер, однаковою кількістю домашніх тварин, однаковий розмір взуття, хлопчики/дівчатка тощо.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

Поверніться до класу та запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*сказати, що сподобалося, а що ні*).

Вам знадобиться:

- щільний картон червоного, жовтого та зеленого кольорів;
- фломастери та олівці;
- скотч звичайний та двосторонній;
- прищіпки по кількості дітей;
- прикраси для прищіпок чи фото дітей.

Хід роботи

Виріжте 3 кола діаметром близько 20 см та намалюйте на кожному відповідну гримасу (на зеленому – радісну, на червоному – сумну, на жовтому – спокійну, без емоцій). Заламініуйте кола скотчем. На прищіпки наклейте фото дітей або прикрасьте бантиками, намистинками, пір'їнками, зображеннями тварин, рослин, іграшок (щоб кожна була оригінальна).

1. Майданчик для ігор.
2. Сквер.
3. Спортивний майданчик.
4. Смітник.
5. Стоянка для автомобілів.

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *уміють* презентувати себе;
- *знаходять* геометричні фігури в об'єктах довкілля.

Обладнання і матеріали

- Олівці, клей для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Попросити дітей принести своє фото для зошита.
- Підготувати місце для хмари тегів та роздрукувати (намалювати) слова «евакуація», «урок», «перерва», «запасний вихід» для хмари тегів (зразок Додаток 1).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	15 хв
Руханка «Вверх-вниз»	4 хв
Робота із зошитом	15 хв
Руханка	4 хв.
Робота із словником	2 хв.
Щоденник вражень	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Цей тиждень був дуже насиченим. Ви познайомилися із персоналом школи, ми дослідили шкільні приміщення та подвір'я. Ви вже знаєте про знаки евакуації та вмієте правильно виходити зі школи».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми закріпимо ваші знання про школу, знаки правила евакуації. Також трохи краще познайомимось».
3. Знайомство. Попросіть дітей виконати завдання на с. 3. По завершенні запропонуйте учням презентувати себе за цим планом продовживши фразу «Знайомтесь, це я...».

Руханка «Вверх-вниз» (вправа на зняття м'язового напруження)

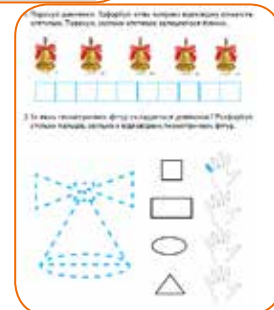

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Vverh-vniz/>

Вверх! Вверх! Вверх! Вверх!
Вниз! Вниз! Вниз!
Вверх і вниз! Вверх і вниз!
Вниз! Вниз! Вниз!
Вверх! Вверх! Вверх! Вверх!
Вниз! Вниз! Вниз!
Вверх і вниз! Вверх і вниз!
Вверх і вгору, і вниз!
Ля-ля-ля-ля-ля-ля
Вправо повернись!
Вліво повернись і кругом!
Ля-ля-ля-ля-ля-ля
Вліво повернись!
Вправо повернись і кругом! (3 рази)

Робота із зошитом

1. Попросіть учнів відкрити зошити та виконати завдання на с. 4-7.
2. Організуйте самостійне виконання завдань.

Руханка

Запропонуйте дітям виконати руханку, яка їм найбільше сподобалася на цьому тижні.

Робота із словником

1. Почніть створювати хмару тегів – це наочне подання ключових слів будь-якої тематики. Таке візуальне підкріплення особливо актуальне для сучасних дітей. Слова та вирази друкуйте будь-якими шрифтами та кольорами або ж малюйте. У Додатку 1 наведено зразки кінцевого результату. Ви можете формувати вашу хмару, як завгодно: будь-якої форми, розміру (одну хмару на весь рік чи кілька невеликих різної форми). Виділіть достатнє місце на стіні, куди можна буде приклеювати слова.

Більше макетів та зразків можна знайти за посиланням:

<http://wordcloud.pro/ru>

Слово вчителя: «Я хочу запропонувати вам створити хмару тегів. Теги – це ключові слова, за якими здійснюється пошук в мережі Інтернет. У нас теж є ключові слова на першій сторінці кожної теми підручника Ми вивчатимемо ці слова та їх значення. Щоб бачити свій прогрес та краще їх запам'ятати ми будемо створювати хмару тегів. Протягом року ми спостерігатимемо, як ця хмарка ростиме та змінюватиме форму».

2. Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клеїте на «хмарку».

Евакуація – це організований вихід із

приміщення під час небезпечної ситуації, наприклад пожежі

Урок – це час, виділений в школі для навчання.

Перерва – це час між уроками, коли можна відпочити та підготуватися до наступного.

Запасний вихід – це вихід, яким потрібно користуватися лише під час небезпечної ситуації.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Моя школа.
 - Хто працює в школі.
 - Чому я люблю ходити до школи.
2. Запропонуйте кільком бажаючим показати те, що вони намалювали та розповісти про це, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
 3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тематичний тиждень 2. Наш клас

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Правила класу	1 год.
2. Що є у нашому класі	1 год.
3. Твоя постава	1 год.
4. Королівська постава	1 год.
5. Дружний клас	1 год.
6. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Що є в нашому класі?
- Як поводитись у класі?
- Як зберегти поставу?
- Як стати дружним класом?

Цілі тижня:

1. Ознайомити учнів із правилами поведінки в класі, на уроці.
2. Розказати про навчальні осередки класної кімнати, формувати бережливе ставлення до шкільного майна.
3. Пояснити дітям, що правильна постава красива і корисна для здоров'я, навчити правильно сидіти, ходити, збирати та носити рюкзак, виконувати вправи для формування правильної постави.
4. Вчити дітей працювати разом.

Очікувані результати тижня:

- На кінець тижня учні:
- наводять приклади правил поведінки в класі, на уроці;
 - пояснюють наслідки дотримання і недотримання цих правил;
 - розпізнають осередки класу;
 - розповідають чому необхідно дбати про свій клас;
 - пояснюють, що таке «постава»;
 - розрізняють правильну і неправильну поставу;
 - знають правила і вправи формування правильної постави;
 - демонструють, як перевірити правильність своєї постави.

Освітня галузь	Очікувані результати
ТЕХНОЛОГІЧНА	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці оригамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу) [2 ТЕО 1-1.4-4]; - демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лінії за запропонованим зразком (шаблоном) [2 ТЕО 1-1.4-5]; - виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами з допомогою дорослих та самостійно (склеювання, складання, зв'язування тощо) [2 ТЕО 1-1.5-1].
	Світ технологій
	<ul style="list-style-type: none"> - дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань (використання клею, ножиць, шпильок, гачків тощо) [2 ТЕО 2-4.3-1]; - організовує безпечне робоче місце з допомогою дорослих [2 ТЕО 2-4.3-2]; - самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності [2 ТЕО 2-1.5-3].
	Побут
СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА	Безпека
	<ul style="list-style-type: none"> - пояснює, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в доквітлі, зокрема вдома, у школі [2 СЗО 1-3.3-2].
	Добробут
<ul style="list-style-type: none"> - організовує робоче місце для навчання з урахуванням умов у школі та вдома [2 СЗО 3-4.1-4]; - об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6]; - описує цінність створеного разом [2 СЗО 3-4.7-3]. 	

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА	Я серед людей
	<ul style="list-style-type: none"> - описує узвичаєні правила життя своєї сім'ї / класу, пояснює їхнє значення для себе [2 ГІО 2-7.1-2]; - описує й обмірковує свої права й обов'язки в сім'ї, класі [2 ГІО 2-7.1-3]; - дотримується встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, парку, на дитячому майданчику тощо) правил [2 ГІО 2-2.3-1]; - пояснює, чому потрібно дотримуватися встановлених правил [2 ГІО 2-2.3-2].
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА	Моя шкільна та місцева громади
	<ul style="list-style-type: none"> - виробляє (з однокласниками) добросовісні правила взаємодії, переконує, що вони потрібні [2 ГІО 4-8.1-1]; - дотримується домовленостей [2 ГІО 4-8.1-2].
	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - використовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації [2 МОВ 1-1.2 -1]; - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Читаємо
<ul style="list-style-type: none"> - розповідає, про що текст, відповідає на запитання за змістом прочитаного [2 МОВ 2-2.2-4]. 	
Досліджуємо медіа	
<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколлаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4]. 	

МАТЕМАТИЧНА	Лічба
	- лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 MAO 1-3.2-1]; - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 MAO 1-3.2-5];
	Числа. Дії з числами
	- читає і записує натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами [2 MAO 2-2.1-1];
	Вимірювання величин
	- порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом) [2 MAO 3-1.2-3].

Правила класу

Мета

Ознайомити учнів із правилами поведінки в класі та на уроках.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *наводять приклади* правил поведінки в класі, на уроках;
- *пояснюють* наслідки дотримання і недотримання цих правил.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати один екземпляр Додатку 1.
- Роздрукувати один екземпляр Додаток 2 та розрізати на картки.
- Підготувати плакат «Правила класу».

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

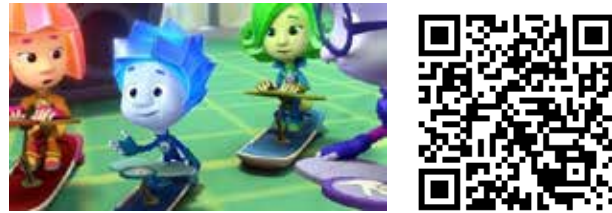
Ранкове коло	10 хв
Перегляд фрагмента мультфільма «Фіксики. Труби»	5 хв
Робота з підручником	4 хв
Руханка	3 хв
Гра «Складаємо правила»	6 хв
Підсумкові завдання	7 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим тематичним тижнем. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «На минулому тижні, ми знайомилися зі школою, різними приміщеннями, шкільним подвір'ям...».
2. Актуалізація нової теми. Запитайте учнів: «Які правила ви вже знаєте? (Як поводитися на перерві, у їдальні...)». Отже, правила підказують вам, що можна робити, а чого робити не можна в різних ситуаціях».
3. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми поговоримо та складемо правила поведінки у класі».
4. Знайомство: «Снігова куля» (вивчення імен однокласників, тренування пам'яті). Назвіть своє ім'я та запропонуйте учню, що сидить справа або зліва від вас назвати спочатку ваше ім'я, а потім своє. І так далі по колу кожна дитина називає ім'я попередньої та своє. (Якщо діти знають імена одне одного, можна запропонувати називати по два попередніх і своє).

Слово вчителя: «Сьогодні до нас завітав цікавий гість. Чи знаєте, хто це?» (Покажіть малюнок Нулика з мультфільму Фіксики Додаток 1, вислухайте відповіді дітей). «Так, це – Нулик. Він дуже хоче дізнатися як правильно себе поводити у школі. Допоможемо йому? Давайте зараз подивимося про нього мультфільм».

Перегляд фрагмента мультфільма «Фіксики. Труби» (00:40 хв до 1:27 хв)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Fiksiki--Trubi/>

Запитання для обговорення:

- Як поведив себе Нулик коли Дідус задавав запитання? (Викрикував з місця, перебував інших).
- Як поведив себе Ігрик коли Дідус задавав запитання? (Підняв руку).

Робота з підручником

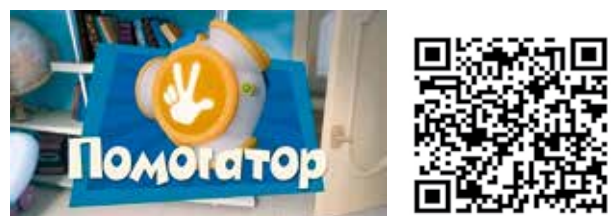
Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 15.

Запитання для обговорення:

- Які правила зображені на малюнках?
- Яких ще правил важливо дотримуватися в класі?
- Що буде, якщо цього не робити?

Руханка

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Fiksiki---Fiksipelki---Pomogator/>

Гра «Складаємо правила» (складання правил класу)

Слово вчителя: «Бідному Нулику вже й самому набридло потрапляти в халепу. Тому він вирішив стати хорошим учнем і розробив шкільні правила. Але ж Нулик тільки починає виправлятися, тому давайте допоможемо йому відібрати справжні шкільні правила. Для цього ми будемо аналізувати кожне з них».

Один за одним зачитуйте правила, аналізуйте їх і, якщо учні згодні з ними, прикріплюйте (Додаток 2) на плакат «Наші правила» та пояснюйте, для чого вони потрібні. Якщо учні незгодні з правилами, поясніть, чому вони не підходять.

Правило № 1: «ПРИХОДИТИ НА УРОК ВЧАСНО» (якщо ви будете запізнюватися на уроки, пропустите щось важливе, а також заважатимете іншим учням і вчителю)

Правило № 2: «ЗАЛИШАТИ УРОК БЕЗ ДОЗВОЛУ» (якщо хочете вийти у туалет, треба сказати про це вчителю)

Правило № 3: «ВИКРИКУВАТИ З МІСЦЯ» (якщо всі так робитимуть, ніхто нічого не почує)

Правило № 4: «ПРАВИЛО ПІДНЯТОЇ РУКИ» (якщо ви хочете щось сказати, треба підняти руку і дочекатися, коли вчитель дозволить говорити)

Правило № 5: «МАЛЮВАТИ НА ПАРТАХ, СТИНАХ» (якщо так робити, то клас стане брудним і негарним; тому не можна псувати шкільне обладнання)

Правило № 6: «МОБІЛЬНА ТИША» (без дозволу вчителя не можна вмикати мобільні телефони)

Правило № 7: «ПРИНОСИТИ ДОШКОЛИВСЕНЕОБХІДНЕ» (для навчання вам потрібні ручки, олівці, зошити та інше шкільне приладдя)

Правило № 8: «УВАЖНО СЛУХАТИ ВЧИТЕЛЯ» (на уроці треба бути уважним і робити те, що каже вчитель)

Правило № 9: «БУТИ ЧЕМНИМ» (Слід вітатися з дорослими й однокласниками, користуватися ввічливими словами: «Будь ласка», «Дякую», «Вибач», допомагати одне одному. Не можна нікого ображати, обзиватися, брати чужі речі без дозволу)

Правило № 10: «ЇСТИ НА УРОКАХ» (не можна їсти на уроках, для цього існують перерви, а перед тим як їсти, треба вмити руки)

Правило № 11: «БУТИ ОБЕРЕЖНИМ» (не можна штовхатися у дверях, на сходах, бігати коридорами, бо можна когось випадково штовхнути, вдарити або впасти самому)

Правило № 12: «УЗЯТИ БЕЗ ДОЗВОЛУ ЧУЖУ РІЧ» (навіть якщо ви хотіли б, щоб хтось узяв вашу річ без дозволу. Тому обов'язково запитайте власника, якщо хочете погратися його іграшкою)

Підсумуйте: «Нулик дякує вам за допомогу і говорить добощення».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

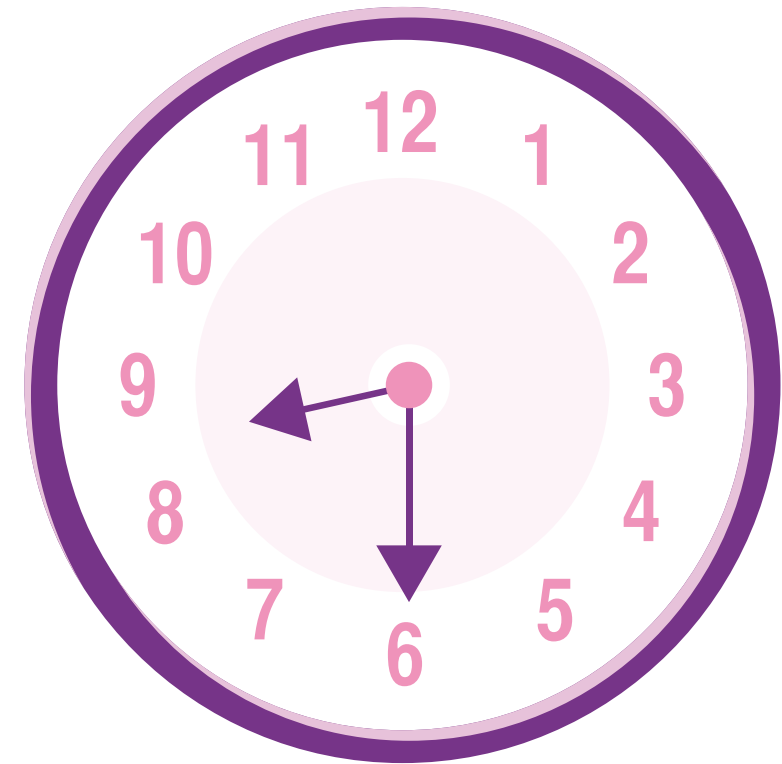
Запропонуйте учням відкрити підручник

на с. 15 та згадати правила класу.

- Скільки правил зображено на малюнку? Назвіть їх?
- Скільки дітей зображено на малюнку?
- Які правила на малюнку зображено вгорі?
- Які правила на малюнку зображено внизу?

- Які правила на малюнку зображено ліворуч?
 - Які правила на малюнку зображено праворуч?
2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (сказати, що сподобалося, а що – ні).

Додаток 1

Що є у нашому класі

Мета

Ознайомити учнів з осередками класної кімнати.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають осередки класу;
- розповідають, чому необхідно дбати про свій клас.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Роздрукувати та розрізати Додаток 1 для об'єднання в три групи (продублюйте потрібну кількість).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Казка «Про що вночі шепочуть парти»	5 хв
Робота з підручником	5 хв
Робота в групах «Що де знаходиться»	8 хв
Руханка	2 хв
Вправа «Що станеться якщо ...»	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим уроком. Запитайте: «Про що ми говорили вчора?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «Отже, вчора ми обговорювали правила поведінки в класі».
2. Актуалізація нової теми: «Подивіться довкола і скажіть, що є у нашому класі?» Вислухайте відповіді учнів, підсумуйте: «Отже, в нашому класі є дошка, парти, крейда, книжки та ще багато інших шкільних приладь, які роблять наше навчання цікавим».
3. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні на уроці ми поговоримо про наш клас, що в ньому є та чому потрібно усе це берегти».
4. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я та об'єднатися в групи з однаковими іменами.

Запитання для обговорення:

- Скільки однакових імен є в нашому класі? Назвіть їх.

Примітка: Оперуйте цифрами 1, 2, багато. Якщо діти знають більше цифр, вони можуть назвати їх.

Казка «Про що вночі шепочуть парти»

Слово вчителя: «Ви б хотіли дізнатися, про що вночі шепочуть наші парти? Тоді уважно слухайте казочку.

Коли в школі закінчуються уроки, діти й учителі йдуть додому. Ніхто навіть не здогадується, що коли у вікно зазирає місяць, від його сяйва парти прокидаються. Саме тоді ми чуємо тихий

шепіт, починається цікава розмова.
 — Ви тільки подивіться на мене!
 — сказала перша парта. — Я вся розмальована і подряпана.
 — Так, так! — Підтримала її друга. — Ось які плями від фарби залишилися після уроку малювання.
 — Я згодна з вами, подруги! — Почувся голос третьої. — Які ці діти неохайні! Я б залюбки їх провчила! Але як?
 — Давайте всі разом втечемо від них, нехай посидять на підлозі!
 Але тут визирнуло сонечко, і парти, побачивши денне світло, почали потихеньку засинати».

*Скриль Владислава,
учениця 2-го класу*

Запитання для обговорення:

- Чому хотіли втекти парти?
- Що потрібно зробити, щоб цього не сталося?

Робота з підручником

Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 16.

Запитання для обговорення:

- Що, крім парт, є у вашому класі?
- Як зробити, щоб у вашому класі всім було затишно?

Підсумуйте: «Отже, потрібно дбати

про клас, щоб тут усім було добре».

Робота в групах «Що де знаходиться»

1. Запитайте дітей: «Де знаходяться книжки у нашому класі? Вазони? Іграшки?»
2. Об'єднайте учнів у три групи «Навчальні матеріали», «Рослини», «Іграшки» за допомогою карток із Додатка 1.
3. Роздайте групам ножиці, клей, папір, олівці, роздруковані та вирізані іграшки, рослини, книги і т.д. та запропонуйте групам зробити емблему відповідну до їхньої групи та назвати її.
4. Групи по черзі представляють свої роботи і прикріплюють на відповідне місце.
5. Запропонуйте групам протягом тижня слідувати, чи все знаходиться на своїх місцях.

Руханка

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Aram-zam-zam--Fizminutka-dlya-detey/>

Вправа «Що станеться якщо ...»

Слово вчителя: «Зараз я вам зачитаю речення, а ви скажете, до яких наслідків це може призвести».

- Малювати на партах, стінах.
- Бігати у класі.
- Кидати сміття на підлогу.

Підсумуйте: «Щоб в класі було гарно та тихо потрібно слідувати за чистотою в класі».

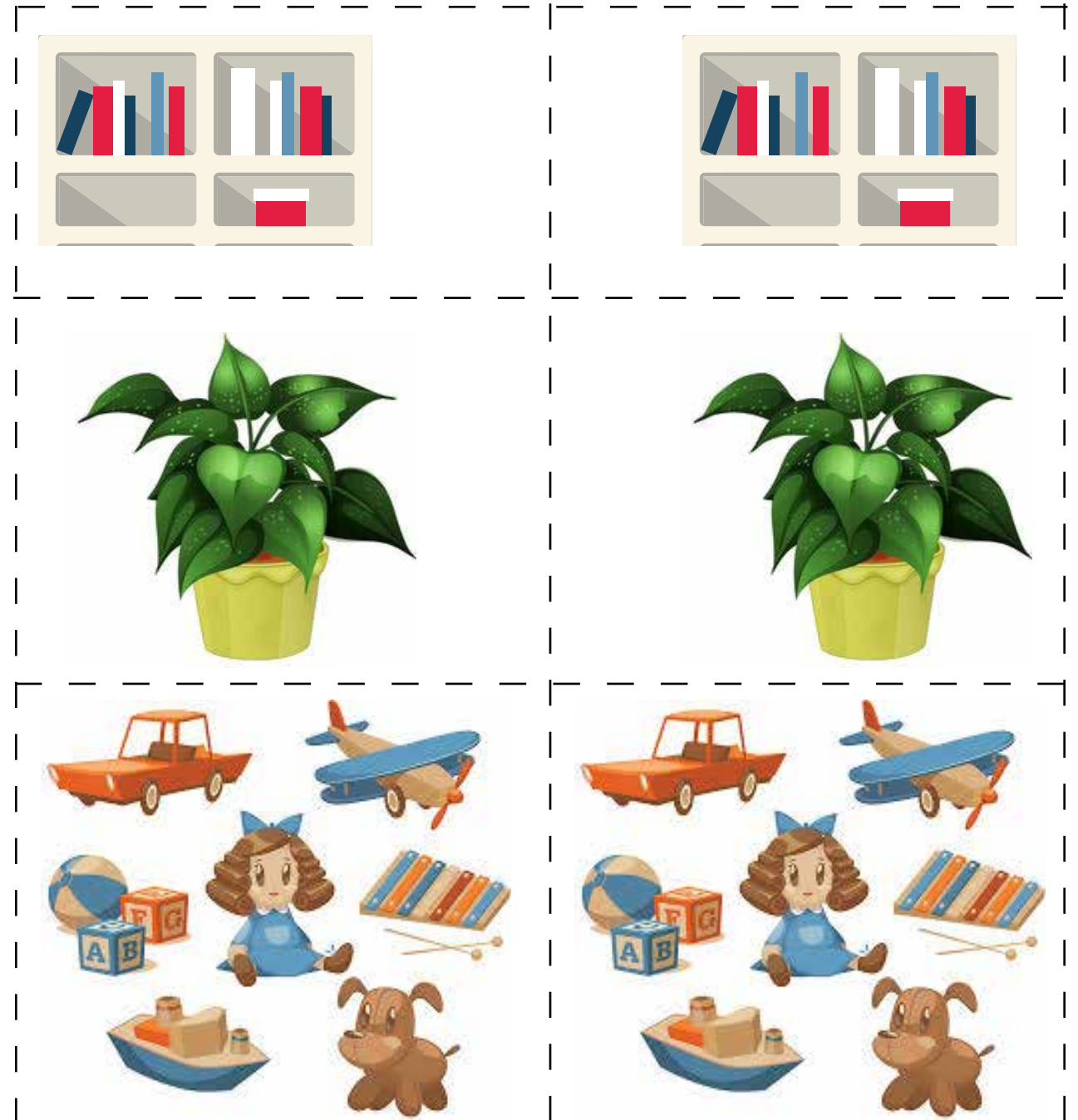
Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Математика у довкіллі

- Які предмети знаходяться в лівій частині класу?
- Які предмети знаходяться в правій частині класу?
- Які предмети знаходяться по центру класу?
- Яких предметів в класі є 1? 2? Багато?

2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).

Додаток 1

Твоя постава

Мета

Пояснити учням значення для здоров'я правильної постави, навчити самостійно збирати рюкзак до школи.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- дають визначення терміну «постава»;
- розрізняють правильну і неправильну поставу за її ознаками;
- знають правила і ваправи для формування правильної постави;
- показують, як перевірити свою поставу.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Зразки речей, які треба (не треба) брати до школи (зошит, лінійка, підручник, іграшки і т.д.).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	4 хв
Робота в парах «Правильна постава»	15 хв
Руханка	3 хв
Перегляд відео «Рюкзачок»	4 хв
Мозковий штурм	5 хв
Підсумкові завдання	4 хв
Усього тривалість	35 хв

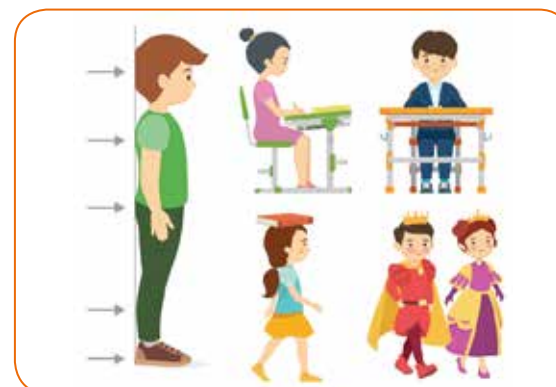
Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане. «На минулому уроці ви познайомилися із осередками класу та дізналися чому потрібно берегти шкільні меблі».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні поговоримо про правильну поставу та навчимося самостійно збирати рюкзак до школи».
3. Вправа на знайомство. Попросіть учнів по черзі назвати своє ім'я та колір свого рюкзак. Наприклад: «Я – Оленка, в мене рожевий рюкзак».

Робота в парах «Правильна постава» (навчити визначати правильність постави)

Слово вчителя: «Ваша постава – це те, як ви стоїте, ходите, сидите. Правильна постава – дуже красива і корисна для здоров'я».

- Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 17 та завжди сидіти так, як на малюнку.

- За допомогою малюнка у підручника на с. 17, поясніть, як визначають

правильність постави. Треба стати так, щоб було п'ять точок доторку до стіни: потилиця, лопатки, сідниці, литки, п'яти.

- Об'єднайте дітей у пари, запропонуйте їм підійти до стіни та визначити один в одного правильність постави.

Руханка

Слово вчителя: «Постава буває не тільки у людей, а й у тварин. А ви зможете її показати?»

Запропонуйте дітям виконати рухи із підручника на с. 18.

- походіть, як леви;
- потягніться угору, як котики і жирафи;
- побігайте, як страуси;
- сядьте, як білочки.

Запитання для обговорення:

- Постава якої тварини вам найбільше сподобалася?

Перегляд відео «Рюкзачок»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Ryukzachok/>

Запитання для обговорення:

- Хто були друзями Рюкзачка? (олівці, зошити, ручки, лінійки, книжки)
- Чому він з ними посварився і що в результаті сталося? (не хотів більше всіх носити до школи, так як без друзів він став залегкий – вітер заніс його на дерево)
- Хто допоміг Рюкзачкові? (колишні друзі прийшли на допомогу)

Мозковий штурм

1. Зачитайте вірш «Миколка-першокласник».

Перший раз малий Микола

Став збиратися до школи.

Олівець поклав у сумку,

Книги, ручку, зошит, гумку,

М'яч, перо, граблі, подушку,

На обід м'яку пампушку,

Двох ведмедиків, лопату,

Білочку руду хвостату,

Лук, і стріли, і рушницю,

Ще й пухкеньку паляницю,

Ще й стільця, стола, і парту,

І географічну карту,

Трактора, машинку, мило —

Вже й надворі звечоріло.

Сів Микола, дума думку:

«Чи усе поклав у сумку?»

Надія Кир'ян

Запитання для обговорення:

- Що зайве поклав Миколка в сумку?
- Назвіть предмети, які треба носити у портфелі.

Слово вчителя: «Отже, ми визначилися, які речі можна класти у шкільний рюкзак, а що не варто приносити до школи. Якби Миколка все-все поклав до рюкзака, то що сталося б? (рюкзак був би занадто важкий). Так, вірно. І тоді йому дуже важко було б його носити чи взагалі не зміг би його підняти.

2. Виконайте вправу «Ловці предметів». Показуйте предмети, а діти мають плескати в долоні (ловити) те, що треба складати в рюкзак.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Математика у довкіллі

Запропонуйте учням відкрити підручник на с. 17.

- Скільки дівчаток зображено на малюнку? Хлопчиків? Скільки дівчаток і хлопчиків разом?
 - У скількох дітей зображено корона на голові?
 - У скількох дітей зображено книга на голові?
2. Зачитайте правила для гарної постави:
- Носіть рюкзак, а не портфель.
 - Одягайте його на обидва плеча.
 - Складайте в нього лише те, що потрібно у школі.
 - Спіть на пласкому ліжку і невеликій подушці.
 - Щодня кілька хвилин ходіть із книжкою на голові.

4. Завершальна вправа. Запропонуйте учням показати, як вони навчилися тримати поставу, ставши рівно в коло. Похваліть їх та попросіть по черзі назвати, що вони покладуть у свій рюкзак завтра.

Королівська постава

Мета

Навчити учнів вправ для правильної постави та її формування.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розрізняють, яка постава короля (королеви), а яка Баби Яги;
- знають, що таке королівська постава;
- тренуються ходити, як королі (королеви).

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Шаблони корон, приклад, Додаток 1 для кожного учня (із запасом).
- Аксесуари для оздоблення корони (бусинки, стрічки, кольоровий папір, бантики ...)

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення пісні, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня (для оздоблення корон).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Демонстрація	25 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви вчилися визначати правильність своєї постави та збирати рюкзак до школи».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми тренуватимемо королівську поставу».
3. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати по черзі своє ім'я та назвати улюбленого персонажа із мультфільму.
 - Запропонуйте бажаючим розказати чи показати поставу своїх улюблених персонажів.

Демонстрація (довести необхідність мати гарну поставу)

1. Запитайте учнів, чим відрізняється постова короля (або королеви) та Баби Яги? Що означає вислів «королівська постова»? (*красива, велична*)
- Слово вчителя: «Але ж ви ще маленькі.

Хто знає, як називаються маленькі королі та королеви? (*принци та принцеси*) Так вірно! Правильна постова – дуже красива і корисна для вашого здоров'я. Зараз ви потренуєте свою поставу, уявивши себе маленькими королями та королевами.

Запитайте учнів: «А що носять королі та королеви?» Вислухайте відповіді учнів.

Підсумуйте: «Головним атрибутом короля та королеви є корона. Зараз ми виготовимо справжні корони!»

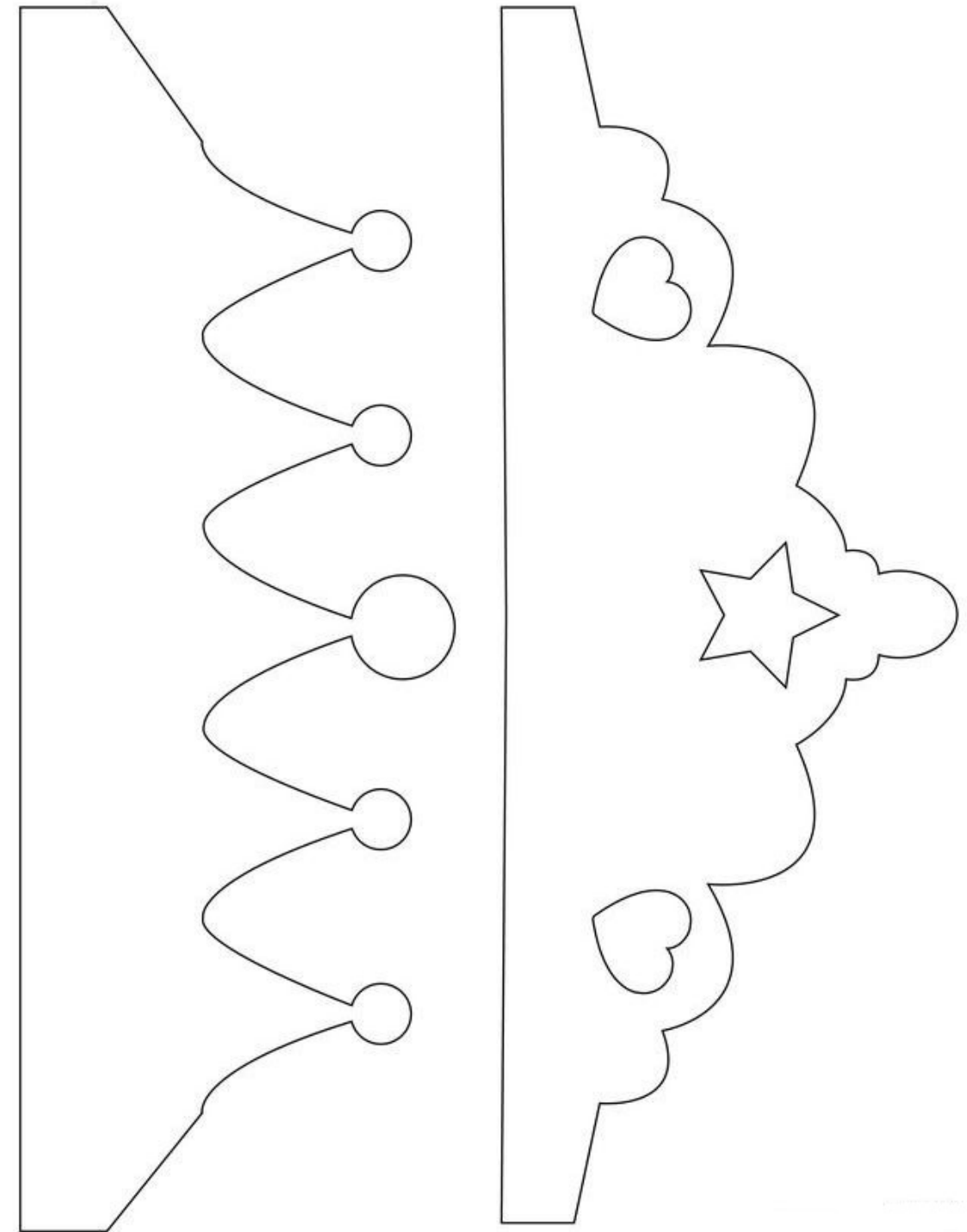
2. Запропонуйте дітям обрати один із заздалегідь вирізаних макетів (приготуйте із запасом) *Додаток 1*, що найбільше сподобався та прикрасити на свій смак (розфарбувати, наклеїти бусинки, кольоровий папір, стрічки). Потім склеїти, одягнути на голову та потренуватися ходити із прямою спиною, щоб сформувати «королівську поставу».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «ТВОЯ ПОСТАВА» ТА «КОРОЛІВСЬКА ПОСТАВА» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ І (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Королівська постова)	3 хв
Робота в парах «Правильна постова» (Твоя постова)	10 хв
Руханка (Твоя постова)	3 хв
Демонстрація (Королівська постова)	16 хв
Підсумкові завдання (Твоя постова)	3 хв
Усього тривалість	35 хв

Дружний клас

Мета

Навчити учнів працювати разом.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають правила, які допоможуть стати дружним класом;
- пояснюють, що разом можна досягнути значно більше ніж поодиноці.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Клубок ниток.
- Матеріали для виготовлення «Осіньного дерева» (картон, скотч, ножиці, серветки – по 3 штуки для кожної дитини, степлер зі скріпками).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення пісні, підсумкові завдання – виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виготовлення осіннього дерева.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Казка «Веселка»	3 хв
Руханка	3 хв
Мультфільм «Команда»	3 хв
Вправа «Осіньне дерево»	15 хв
Підсумкові завдання	6 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми тренували королівську поставу».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми дізнаємося, які правила допоможуть нам стати дружним класом та чого ми можемо досягнути разом».
3. Вправа на знайомство «Павутинка». Для цього варіанта потрібен клубок ниток, який діти котять по підлозі один одному в довільному порядку, і той, хто впіймав клубочок, називає своє ім'я та чим любить займатися у вільний час. Почніть із себе та затисніть вільний кінець нитки міцно в руці і киньте клубок наступній дитині. Якщо учень не хоче говорити, то може просто взяти нитку в руку, а клубок перекопати наступному. Таким чином, клубок передається до тих пір, поки всі діти не опиняться частиною однієї павутини. Запитайте учнів: «Як ви думаєте, чому ми склали таку павутину?» Вислухайте відповіді бажаючих та підсумуйте сказане: «Наш клас, як одне ціле, як ця павутинка». На завершення пройдіть від дитини до дитини, забираючи у них нитки.

Підсумуйте: У школі ми будемо проводити багато часу, тому можемо називати школу нашою другою родиною. Тому, як і в родині ми маємо підтримувати одне одного.

Запитання для обговорення:

- Що станеться, якщо обзивати однокласників?

- Що станеться, якщо вигукувати з місця?
- Які правила допоможуть бути дружними і дбати одне про одного? (*правило усмішки, доброзичливості, допомоги, поваги*)

Додайте правила до плакату «Наші правила».

Казка «Веселка»

Зачитайте казку.

Жили собі олівці. Вони разом розмальовували світ. Одного разу олівці посперечалися. Кожен олівець вважав себе найкращим.

Сонце все це бачило. І вирішило воно скласти з олівців смужку з різних кольорів: червоного, оранжевого, жовтого, зеленого, блакитного, синього, фіолетового.

А коли всі олівці з'єдналися, то утворилася веселка. І олівці зрозуміли, що один без одного вони існувати не зможуть.

Кожухар Денис

Учень школи-гімназії №20, 2-Б клас

Запитання для обговорення:

- Чому сперечалися олівці? (*Кожен вважав себе найкращим*).
- Як Сонце їх примирило?
- Які правила допоможуть вам стати дружними?

Руханка

Наше коло мов сім'я

(Три хлопки).

Друзі ми: і ти, і я

(Три хлопки).

– Добрий день, сусіду зліва

(Поворот наліво).

–Добрий день, сусіду справа
(Поворот направо).
Ми – одна сім'я
(Розвести руки в сторони).
Наше коло мов сім'я
(Три плескання по колінах).
Друзі ми: і ти, і я.
(Три плескання по колінах).
Усміхнись сусіду зліва
(Усміхнутися сусідові зліва).
Усміхнись сусіду справа
(Усміхнутися сусідові справа).
Ми – одна сім'я
(Розвести руки в сторони).
Наше коло мов сім'я
(Три притопи ногами).
Друзі ми: і ти, і я
(Три притопи ногами).
Обніми сусіда зліва
(Обійняти сусіда зліва).
Обніми сусіда справа
(Обійняти сусіда справа).
Ми – одна сім'я
(Розвести руки в сторони).

Перегляд мультфільму «Команда»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Komanda/>

Запитання для обговорення:

- Як ви думаєте, про що цей мультфільм?
- Що допомагало тваринам уникати біди?

Практична робота «Осіньне дерево»

Слово вчителя: «Разом ми можемо зробити набагато більше, ніж поодиноці. Щоб перекоонатися в цьому, створіть разом осіннє дерево (с. 21 підручника)».

Примітка: Розкажіть учням про правила безпеки та покажіть, як правильно потрібно передавати ножиці одне одному.

Підсумуйте: «Поодиноці ми виготовили тільки квіточки, а разом – ціле дерево. Тож давайте будемо допомагати та підтримувати одне одного».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- визначають напрямок і оперують поняттями праворуч, ліворуч, вниз, вгору;
- порівнюють об'єкти навколишнього світу за довжиною;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «правила класу (школи)», «постава» для хмари тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	12 хв
Робота із словником	5 хв
Руханка	5 хв
Робота із зошитом (продовження)	8хв
Щоденник вражень	35 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

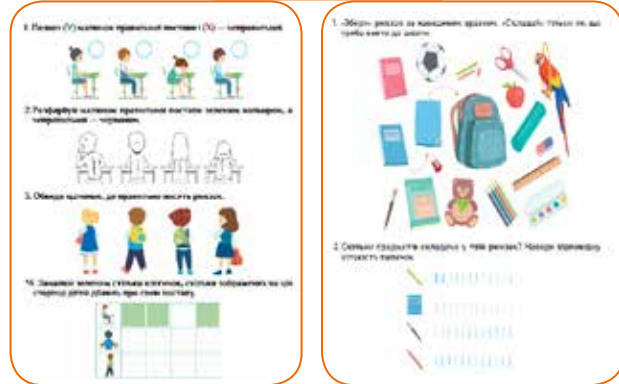
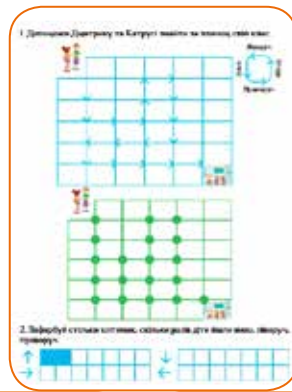
1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається "Наш клас". Починаючи з понеділка, ми вчили правила поведінки в класі, перевіряли свою поставу та вчилися виконувати вправи для формування гарної постави, правильно складати рюкзак та працювати в команді».
2. Оголосіть тему уроку: «А зараз ми з вами пригадаємо правила класу та в зошиті позначимо ті, які ми виконуємо».

Робота із зошитом

1. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 8-9.

2. Слово вчителя: «Дмитрик та Катруся не можуть знайти свій клас. Давайте допоможемо їм це зробити». Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 10.
3. Слово вчителя: «Всі пам'ятають як потрібно правильно сидіти за партою, збирати та носити правильно рюкзак? Давайте перевіримо». Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 11-12.

Робота із словником

Слово вчителя: «На цьому тижні ви багато дізналися нового. Зараз ми додамо до нашої хмарки слова, які вже вам відомі та повторимо їх значення».

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клеїте на «хмарку».

Правила школи (класу) – це перелік того, що дозволено робити в школі (класі), і що заборонено.

Постава – це положення тіла людини, коли вона ходить, сидить, стоїть.

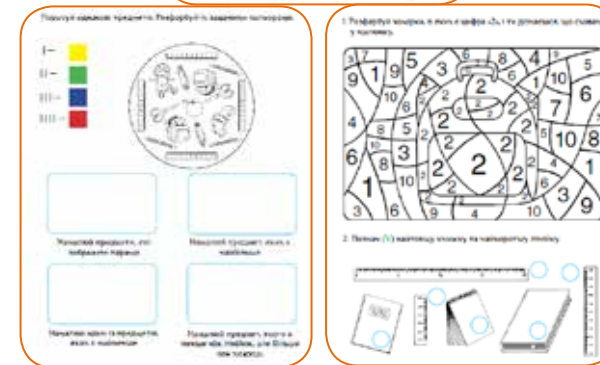
Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

Нахились вперед, нахились назад.

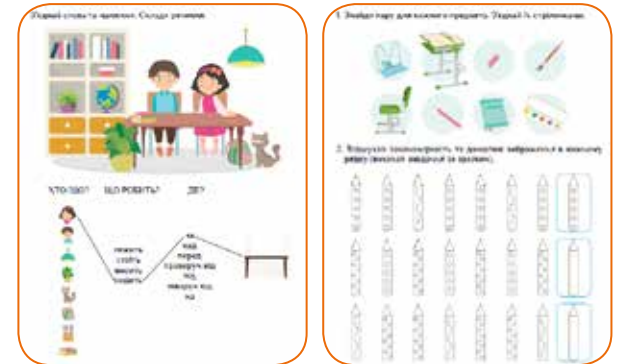
І направо, і наліво,
Щоб нічого не боліло.
Один, два, три, чотири – набираємося сили,
Нахились, повернись
І до друга усміхнись.

Робота із зошитом (продовження)

1. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 13-15.

2. Слово вчителя: «Розгляньте уважно малюнок в зошиті на с. 16 та складіть речення за схемою».
 - Запропонуйте бажаючим учням розповісти про свій стіл.
 - Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 17.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Яке правило ти хочеш ввести...
 - У нашому класі мені найбільше подобається...
 - Постава яких тварин мені подобається найбільше...
 - До рюкзак я складаю...
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
 3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тематичний тиждень 3. Правила дружби

Рекомендована тематика

Тривалість

1. Хто такі друзі	1 год.
2. Хто може бути друзями	1 год.
3. З чого починається дружба	1 год.
4. Наші друзі – тварини	2 год.
5. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Як поводитися справжні друзі?
- Як подружитися з дітьми протилежної статі, дітьми з інвалідністю?
- Як знайомитися з новими друзями?
- Як дбати про друзів-тварин?

Цілі тижня:

1. Сформувати уявлення про дружні стосунки і правила товаришування.
2. Заохочувати учнів бути добрими і щедрими зі своїми друзями, підтримувати, ділитися, дбати одне про одного.
3. Вчити спілкуватися з дітьми, які мають інвалідність, знайомитись з новими друзями.
4. Сприяти формуванню дружніх стосунків між дітьми різної статі.
5. Вчити доглядати за домашніми улюбленцями.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- розпізнають дружню і не дружню поведінку;
- підтримують доброзичливі стосунки з однокласниками;
- демонструють різні способи знайомства;
- називають ігри, цікаві для хлопчиків і дівчаток;
- пояснюють, чому потрібно дружити з дітьми, які відрізняються від них, зокрема, з дітьми, які мають проблеми зі здоров'ям;
- демонструють у спілкуванні гарні манери;
- називають домашніх тварин;
- вміють доглядати за домашніми улюбленцями.

Освітня галузь	Очікувані результати
ПРИРОД-НИЧА	- доглядає за домашніми тваринами, піклується про диких тварин [2 ПРО 2-3.2-3].
ТЕХНОЛОГІЧНА	<p style="text-align: center;">Технічна творчість та техніка</p> <p>- створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканних чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці оригамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу) [2 ТЕО 1-1.4-4];</p> <p>- демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лінії за запропонованим зразком (шаблоном) [2 ТЕО 1-1.4-5];</p> <p>- виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами з допомогою дорослих та самостійно (склеювання, складання, зв'язування тощо) [2 ТЕО 1-1.5-1].</p> <p style="text-align: center;">Світ технологій</p> <p>- самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності [2 ТЕО 2-1.5-3].</p> <p style="text-align: center;">Побут</p> <p>- разом із дорослими планує та реалізовує найпростіші трудові дії (ремонтіє іграшки, книжки, доглядає за рослинами і тваринами, готує страви за рецептами, доглядає за одягом та взуттям) [2 ТЕО 4-4.1-1].</p>
СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА	<p style="text-align: center;">Безпека</p> <p>- належно реагує на цькування, тиск та приниження [2 СЗО 1-1.1-3];</p> <p>- пояснює, що всі люди (зокрема діти) мають право захищати свою гідність і недоторканість свого тіла [2 СЗО 1-1.1-4].</p> <p style="text-align: center;">Здоров'я</p> <p>- визначає дії, які його / її ображають [2 СЗО 2-1.2-1];</p> <p>- підтримує та приймає інших [2 СЗО 2-1.2-2];</p> <p>- встановлює дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі [2 СЗО 2-1.4-1].</p> <p style="text-align: center;">Добробут</p> <p>- об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6].</p>

ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА	Я серед людей
	<ul style="list-style-type: none"> - залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання [2 ГІО 2-7.2-2]; - розпізнає ситуації (із казок, оповідань, власного досвіду), у яких хтось зазнав образ, пояснює, як діяти в таких ситуаціях [2 ГІО 2-6.3-2]; - висловлює припущення, чому люди стають товаришами, однодумцями, друзями / опонентами, супротивниками, ворогами [2 ГІО 2-6.3-4].
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - використовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації [2 МОВ 1-1.2 -1]; - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2]
	Читаємо
	- розповідає, про що текст, відповідає на запитання за змістом прочитаного [2 МОВ 2-2.2-4];
	Досліджуємо медіа
	- обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4];

МАТЕМАТИЧНА	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]; - зіставляє ймовірний та фактичний результат лічби об'єктів [2 МАО 1-1.4-3].
	Числа. Дії з числами
	- читає і записує натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами [2 МАО 2-2.1-1].
	Просторові відношення. Геометричні фігури
- встановлює відношення розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо).	

Хто такі друзі

Мета

Сформувати уявлення про дружні стосунки. Заохочувати учнів бути добрими друзями: підтримувати своїх друзів, ділитися з ними, дбати про них.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ознаки справжньої дружби;
- наводять приклади того, що друзі роблять одне для одного;
- розпізнають дружню і недружню поведінку.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Намалювати на дошці чи на плакаті серединку соняшника.
- Роздрукувати Додаток 1 або підготувати пелюстки соняшника з ознаками справжнього друга.
- Намалювати на плакаті дерево без листочків.
- Роздрукувати Додаток 2 (один листочок на одного учня).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Читання та обговорення вірша Марії Пригари «Тихенька дівчинка»	5 хв
Мультфільм «Квіти дружби»	7 хв
Бесіда «Яким має бути друг»	5 хв
Вправа «Дерево дружби»	8 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим тематичним тижнем. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «На минулому тижні, ми говорили про правила класу, як треба ходити, сидіти, щоб зберегти правильну поставу тощо».
2. Актуалізація нової теми: «У житті кожної людини особливе місце займають друзі. Спілкування з друзями приносить задоволення, радість. Друг — це той, з ким вам цікаво розмовляти, весело гратися, кому ви довіряєте, хто завжди допоможе вам і підтримає вас».

Запитання для обговорення:

- Скільки букв є у слові друг?
 - Яке слово є протилежне другу? (*ворог, недруг*)
3. Оголосіть тему уроку: «Отже, сьогодні ми дізнаємося хто такі друзі, якими вони мають бути».
 4. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі продовжити речення: «Мене звуть (*ім'я*). Мого друга (подругу) звати (*ім'я*). Разом ми любимо (гратися, слухати музику...)».
 5. Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 23.

Запитання для обговорення:

- Що роблять друзі?
- Що ще вони можуть робити разом або одне для одного?

Читання та обговорення вірша Марії Пригари «Тихенька дівчинка» (з'ясувати, що заважає дружбі)

Слово вчителя: «Щоб мати друзів серед хлопчиків і дівчаток, вам треба вчитися товаришувати. Зараз я вам прочитаю віршика про дівчинку, а ви мені скажете, чи вміє вона товаришувати».

Чого це на мене так сердяться в школі?

Та я ж не чіпаю нікого ніколи.

Ні з ким не сварюся, сиджу собі тихо,

А з цього виходить одне тільки лихо.

Оце я сказала — така в мене звичка,
— Що в Галі, як мишачий хвостик,
косичка.

Що в Каті спідничка — неначе з рогожі,
Та ще й черевички на човники схожі.

Що в Тані волосся нечесане досі,

Що очі в Мар'янки маленькі та косі,

Що в зошиті в Лесі самі тільки плями:

Напевне, бруднючими пише руками.

Я ж правду кажу їм... І що тут такого?

Тож я не чіпаю ніколи нікого.

Сиджу собі тихо і в школі, і вдома,

І чом вони сердяться всі — невідомо!

Запитання для обговорення:

- Чому в цієї дівчинки немає друзів? (Тому що вона всіх ображає, обзиває, принижує).

- Як ви розумієте прислів'я: «Гостре словечко коле сердечко» (*це неприємно, коли тебе обзивають, ображають*), «Лагідне слово залізні двері відчиняє» (*тим, хто поводиться ввічливо, усі хочуть допомогти*)
- Чого справжні друзі ніколи не роблять? Підсумуйте: «З тими, хто ображає інших, ніхто не хоче дружити».

Перегляд мультфільму «Квіти дружби»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Kv-ti-druzhbi/>

Запитання для обговорення:

- В яку гру гралися Зайчик та Їжачок? (*Лічилочки*).
- Чому посварилися друзі?
- Хто помирих друзів та як?

Бесіда «Яким має бути друг»

Слово вчителя: «Давайте зараз разом розберемося, яким має бути справжній друг».

Роздрукуйте пелюстки соняшника з написаними ознаками справжнього друга *Додаток 1*.

Прикріпіть на дошку серединку соняшника і скажіть: «Зараз я вам буду зачитувати ознаки справжнього друга і якщо ви згодні з ними – хлопайте і я буду прикріплювати їх на дошку, а якщо ні – тупайте ногами».

- Допомогати зі складними завданнями.
- Ділитися іграшками.
- Обзиватися.
- Говорити приємні слова.
- Звертатися на ім'я.
- Робити боляче.
- Принижувати.
- Усміхатися при зустрічі.
- Весело проводити разом час.
- Брати без дозволу твої речі.
- Втішати тебе, коли тобі сумно.
- Робити подарунки.

Підсумуйте: Подивіться, як розцвіла наша квіточка. Щоб вона не зів'яла, давайте будемо дотримуватися цих правил.

Оповідання «Списав задачу» (Василь Сухомлинський) (за наявності часу)

Зачитайте оповідання.

Павлик прийшов до школи дуже стурбований. Дома він довго сидів над задачею й не міг розв'язати її. Тепер він прийшов до школи, щоб у когось списати задачу. Бо працювати сам Павлик не любив.

Прийшла Зіна. Вона добре вміла розв'язувати задачі. Павлик запитав у неї:

- Зіно, на скільки дій задача?
- На троє, – відповіла Зіна. – А хіба ти не розв'язав?
- Не вийшла... Дай, Зіно, списати...
- Ой Павлику, чому ж ти сам не хочеш працювати? – запитала Зіна.

Вона дала йому свій зошит.

Павлик почав списувати. Списав одну дію, другу, перейшов до третьої. У третій дії помітив у Зіни помилку. Там, де треба було написати 23, Зіна написала 32.

У своєму зошиті Павлик написав правильно, а Зіні не сказав, що в неї помилка.

Учителька збрала зошити для перевірки.

Наступного дня вона принесла зошити.

- У Павлика – п'ять, – сказала вчителька.
- Молодець, Павлику, добре попрацював над задачею. А в тебе, Зіно, – чотири. Помилку допустила...

Зіна поблідла. Вона глянула на Павлика. Павлик почервонів і схилив голову над партою.

Запитання для обговорення:

- Чи можна назвати Павлика другом?
- Чому ви так думаєте?

Вправа «Дерево дружби» (визначити правила товаришування)

Прикріпіть на стіні або на дошці плакат із задалегідь намальованим контуром дерева. Роздрукуйте *Додаток 2* або виріжте листочки з кольорового паперу (*за кількістю дітей у класі*) і напишіть на листочках подані нижче твердження.

Слово вчителя: «Погляньте, яке в нас гарне дерево. А чого на ньому не вистачає? (*листя*) Дерево підкаже нам, що повинні робити справжні друзі».

Запропонуйте дітям по черзі витягати по одному листочку з текстом. Зачитуйте відповідне правило дружби. Віддайте дитині папірець разом із клейким стікером або цінником, шматочком скотчу чи клейкої стрічки і попросіть її наклеїти папірець на контур дерева.

Надписи на листочках:

- Допоможу другові
- Поділюся з другом іграшками
- Назву друга ласкавим іменем
- Не буду сміятися, якщо друг помилився
- Не ламатиму іграшки друга

- Усміхнуся другові
- Вступлюся за друга
- Зроблю другові приємне
- Не ображу друга
- Буду ввічливий із другом
- Навчу друга того, що вмю сам
- Постараюся розвеселити друга, якщо йому сумно
- Побажую другові добра
- Буду завжди уважний до друга
- Допоможу вибрати подарунок мамі
- Завжди підтримаю друга
- Зателефоную, коли друг хворіє
- Привітаю з днем народження
- Пограюся з ним на комп'ютері
- Візьму за руку
- Поясню домашні завдання
- Поділюся з другом яблуком
- Допоможу прибрати в кімнаті
- Запитаю поради
- Привітаю друга зі святом
- Запрошу друга на день народження
- Пригощу друга
- Поступлюся місцем
- Дам другові пораду
- Запрошу друга на погулянку.

Коли всі листочки наклеєні, підсумуйте правила товаришування:

- ніколи не принижуйте друзів, не висміюйте їх;
- завжди пропонуй свою допомогу;
- не обговорюйте друзів за їх спинами;
- завжди привітно усміхайся при зустрічі;
- стався до всіх з повагою.

Підсумуйте: «Треба поводитися з друзями так, як хочеш, щоб вони

поводилися з вами».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. **Математика у довкіллі.** Запропонуйте учням відкрити підручник на с. 23.

- Скільки дівчаток зображено на малюнку?
- Скільки хлопчиків зображено на малюнку?
- Кого більше, дівчаток чи хлопчиків?
- Скільки дівчаток і хлопчиків зображено на малюнку разом?
- Скільки дітей вчать уроки?

2. **Відкритий мікрофон.** Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).

3. На завершення увімкніть пісню «Справжній друг», запропонуйте дітям послухати її, бажаючи можуть підспівувати або танцювати.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/P-snya--Spravzhn-y-drug-/>

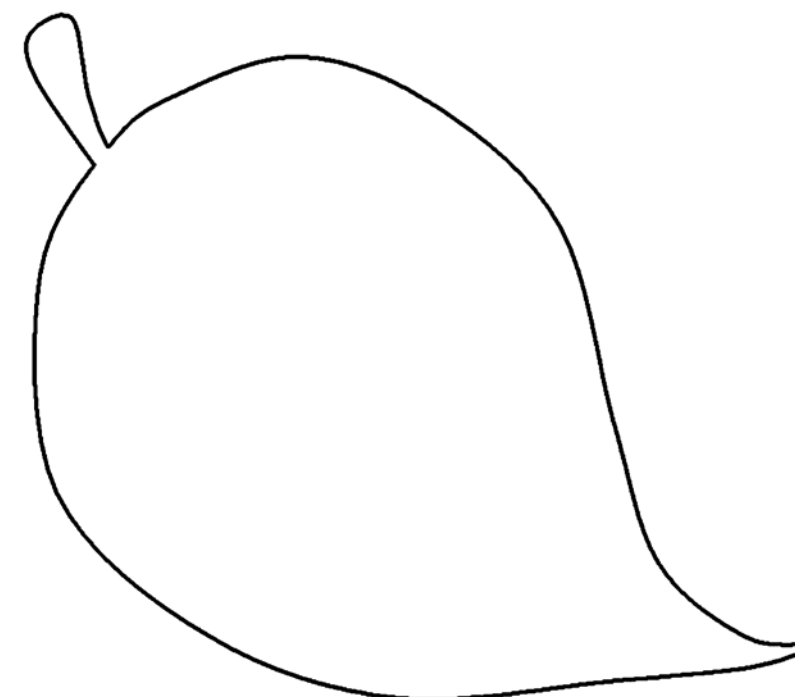
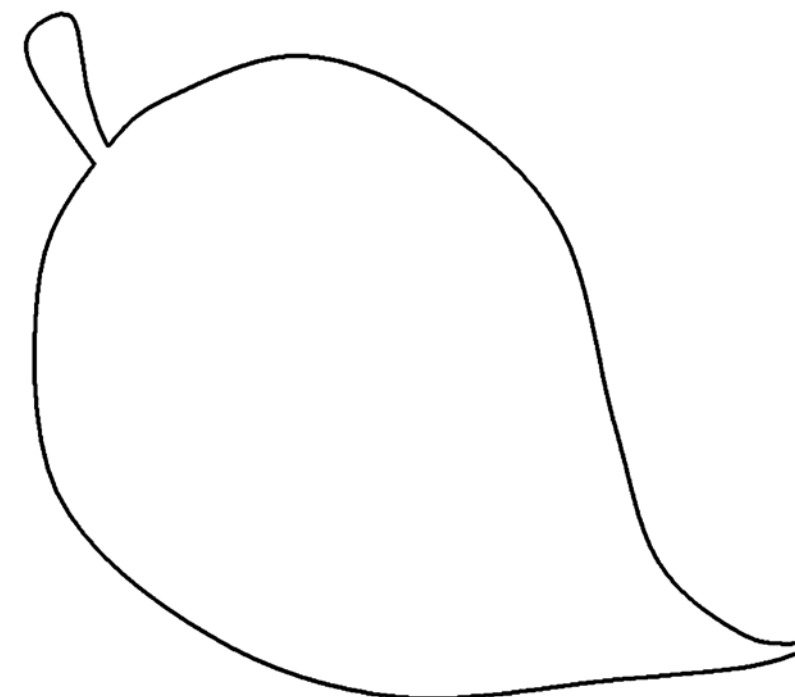
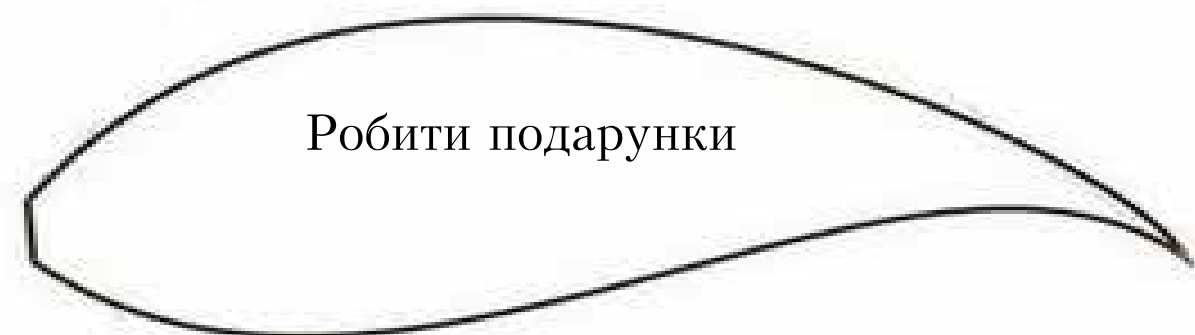
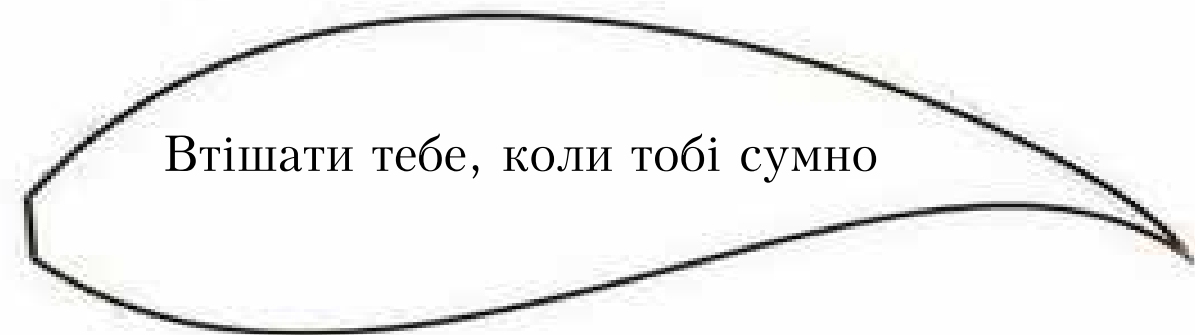
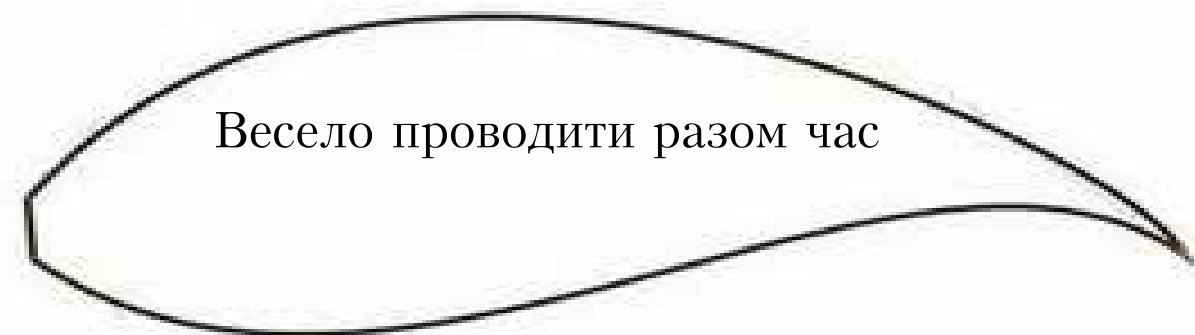
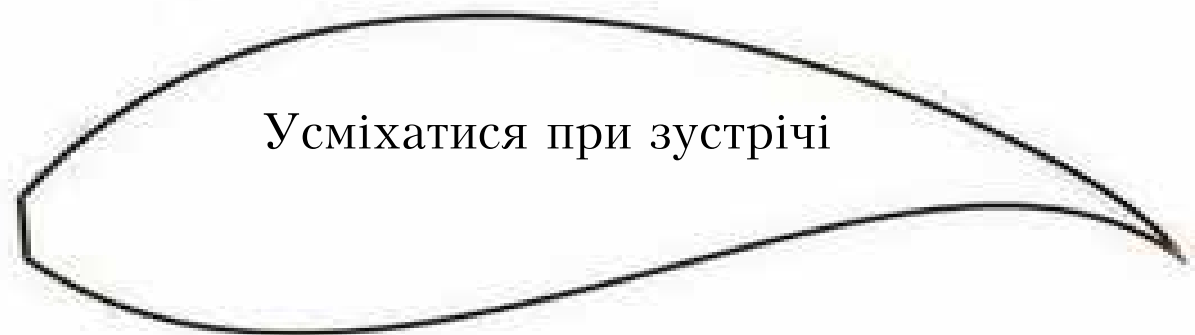
Дружба віддана, не зламається
Не розклеїться від дощу й негод
Друг в біді не лишить, щирим словом
втішить,
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази)
Ми посваримось – і помиримось,
«Нерозлийвода!» - кажуть всі навкруг.
Вдень чи ніч негожу
друг мені допоможе, -
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази)
Друг завжди мене прийде виручить
Він не жде подяк і не жде послуг
Буть комусь в пригоді
В будь-якій погоді –
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази)
Дружба віддана, не зламається
Не розклеїться від дощу й негод
Друг в біді не лишить, щирим словом
втішить,
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази) /

Допомагати зі складними завданнями

Ділитися іграшками

Говорити компліменти

Звертатися на ім'я

Хто може бути друзями

Мета

Сприяти формуванню в учнів емпатії і толерантності до відмінностей. Вчити дітей товаришувати з дітьми іншої статі, дітьми з інвалідністю.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ігри, в які можуть грати хлопчики і дівчатка;
- демонструють гарні манери у спілкуванні.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор.

Що підготувати заздалегідь:

- Роздрукувати Додаток 1 за кількістю учнів у класі.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Гра «Бінго»	5 хв
Аналізуємо іграшки та ігри хлопчиків і дівчаток	5 хв
Перегляд мультфільму	5 хв
Руханка	3 хв
Бесіда-гра: «Гарні манери»	4 хв
Обговорення казка «Не такий як всі»	4 хв
Підсумкові завдання	4 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим уроком. Запитайте: «Про що ми говорили вчора?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «Отже, вчора ми з вами дізнавалися хто такі друзі і що ми можемо зробити, щоб стати хорошими друзями».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми дізнаємось, чому слід товаришувати з різними дітьми, навіть з тими, які відрізняються від вас».
3. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я і свою стать. Наприклад: «Мене звуть Оксана, я – дівчинка».

Підсумуйте: «Отже, у нашому класі ... хлопчиків і ... дівчаток».

Запитання для обговорення:

- Які ще імена дають дівчаткам?
- Які хлопчикам?
- Чи бувають імена, якими називають і хлопчиків, і дівчаток? (*Саша, Женя*)

Гра «Бінго»

Слово вчителя: «А зараз у вас буде можливість ще більше дізнатися про ваших однокласників. Для цього пограємо у гру «Бінго».

1. Роздайте учням *Додаток 1*. Запропонуйте охочим по черзі сказати те, що зображено у клітинках бінго-форми. Поясніть незрозумілі моменти і скажіть, що за вашою командою вони мають ходити по класу і шукати тих дітей, хто має котика, собачку, сестричку, конструктор Лего. Коли вони знайшли таку людину, вона має поставити плюстик у відповідній

клітинці. Важливо! Одна дитина може поставити лише один плюстик в одній бінго-формі.

2. Той, хто першим збере плюстики у всіх клітинках, вигукує: «Бінго!»
3. Гра триває, поки декілька дітей (наприклад, троє чи п'ятеро) вигукнуть: «Бінго!»

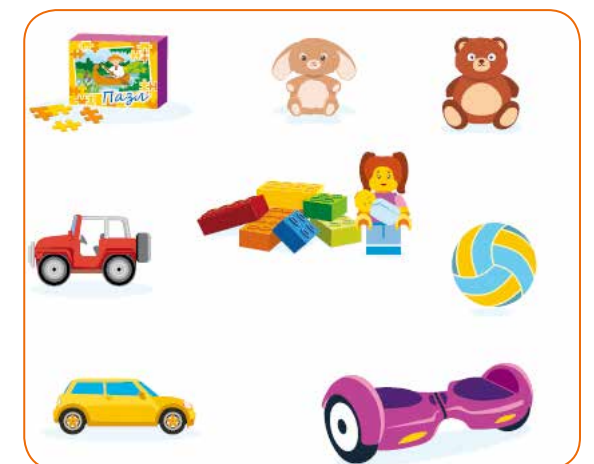
Запитання для обговорення:

- Що нового ви дізналися про своїх однокласників?
- Що вас найбільше здивувало?
- Чим ви відрізняєтесь одне від одного? (*колір волосся, очей, зріст, родина*)

Підсумуйте: «Бачите, які ви всі різні. Але між вами є багато спільного і ви можете бути друзями».

Аналізуємо іграшки та ігри хлопчиків і дівчаток

1. Попросіть дітей розглянути малюнки у підручнику на с. 25.

Запитання для обговорення:

- Які іграшки зображено на малюнках?
 - Які ігри подобаються всім дітям?
2. Запитайте: «А які ваші улюблені

ігри?» Охочі продовжують речення: «Моя улюблена гра (іграшка)...» Дітям, яким також подобається ця гра або іграшка, встають і кажуть: «І моя теж!»

Підсумуйте: «У хлопчиків і дівчаток є багато спільних іграшок та ігор. Тому їм може бути цікаво гратися разом».

Перегляд мультфільму «Корисні підказки-2. Хлопці чи дівчата?» (ігри та заняття хлопчиків і дівчаток)

Слово вчителя: «Діти, чи буває таке, що хлопчики граються ляльками, а дівчатка – машинками? Давайте подивимось про це мультфільм» (Перегляд мультфільму з 0:33 до 1:47 хв. Продовжте перегляд з 9:47 до 10:26 хв.)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Korisn--p-dkazki-2--Hlopts--chi-d-vchata-/>

Запитання для обговорення:

- Чи знаєте ви дівчаток, які граються машинками, конструкторами, грають у футбол? *(Підкресліть, що є такі дівчатка, і це дуже добре).*
- Чи знаєте ви хлопчиків, які граються з ляльками, вміють шити, плести з бісера, куховарити? *(Підкресліть, що є такі хлопчики, і це теж добре).*

Підсумуйте: «Чим більше ви матимете різних умінь, тим більше можливостей відкриється вам у житті».

Руханка

Запропонуйте дітям встати, проговорюйте слова руханки та виконуйте вправи разом із класом.

Ми всі встанемо рівненько – раз, два, три,

І потягнемось гарненько – раз, два, три.

Є веселі в нас дівчатка,

Руки в боки для початку.

Вліво-вправо нахилиймось

Один одному всміхаймось.

Є ще дружні в нас хлоп'ята –

Будем з ними присідати.

Раз, два! Сіли, встали,

Швидко втому проганяли.

Ну а зараз пострибаєм,

Бо і спільне всі ми маєм.

Ми розумні і здорові,

Тож поплескаєм в долоні.

Ви у мене молодці,

На місця сідайте всі.

Бесіда-гра «Гарні манери» (чому гарні манери однаково важливі для хлопчиків і дівчаток)

Слово вчителя: «Чи знаєте ви, що чемні діти мають набагато більше друзів ніж ті, хто забуває про гарні манери? Зараз я буду називати дії, а ви плесніть у долоні, якщо це гарні манери. А якщо так робити не чесно, всі разом скажемо: “У-у-у!”

- Притримати двері для того, хто йде слідом за тобою.
- Проштовхуватися без черги.
- Привітатися з батьками однокласника, зустрівши їх на вулиці.
- Подякувати тому, хто тобі допоміг.
- Узяти без дозволу чужу річ.
- Захистити того, кого ображають».

Підсумуйте: «Молодці! Якщо ви будете використовувати гарні манери у житті, ви матимете багато друзів серед хлопчиків і дівчаток».

Обговорення казки «Не такий, як усі»

Андрійко порозкладав на столику гілочки, квіти і травинки. Розставив між ними іграшкових динозавриків і подивився в бік гоїдалок, де гралась діти. Потім почав возити динозавриків по столі. Він уявляв собі дикі джунглі, а між ними своїх тварин. Великих і сильних.

– Напевно з великими і сильними всі хочуть гратися. Не те, що зі мною, – зітхнув хлопчик.

– А що з тобою? – підійшла до нього дівчинка.

– Я не такий, як усі, – Андрійко сперся руками об стіл і мовчки від'їхав від нього своїм візком.

– Теж з найшов п роблему! – с казала д івчинка. – Мене звать Алінка.

– Я – Андрійко. У мене ще є динозаврики. – Андрійко дістав з кишень динозавриків і почав розповідати про них.

До столу підійшли інші діти. Вони уважно слухали Андрійка. Потім почали разом гратися динозавриками та іншими іграшками.

Любов Бурак

Запитання для обговорення:

- Що ви можете зробити, якщо ваш друг не може робити того, що у вас добре виходить?
- Що можна зробити, якщо хтось ображає вашого друга?

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Математика у довкіллі. Запропонуйте учням відкрити підручник на с. 25.

- Скільки іграшок зображено на малюнку?

- Яка іграшка на малюнку є найбільшою?

2. Зачитайте висновки:

- Існує чимало ігор та занять, якими цікаво займатися і хлопчикам, й дівчаткам.

- Товаришуй і з дівчатками, і з хлопчиками.

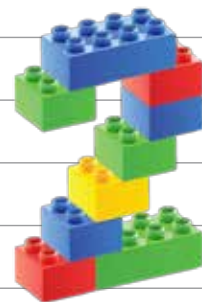
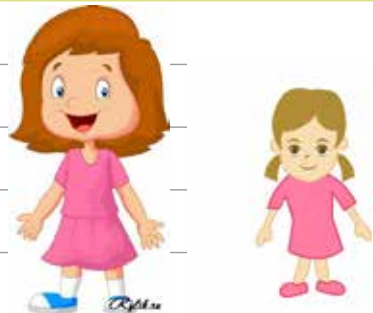
- Навчайся гарних манер.

3. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку *(одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).*

З чого починається дружба

БІНГО

Знайди людей, у яких є ...

Мета

Розвивати в дітях упевненість у собі, соціальні навички, навчати різним способам знайомства.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- демонструють уміння долати сором'язливість, першим починати розмову, встановлювати зоровий контакт, виявляти спільні інтереси;
- демонструють різні способи знайомства.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати та розрізати Додаток 1 з розрахунку 1 персонаж на одного учня.
- Підготувати двох дітей для розігрування діалогу знайомства.
- Запропонувати дітям принести улюблені іграшки.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Перегляд мультфільму	10 хв
Руханка	2 хв
Вправа «Сім кроків до знайомства»	10 хв
Підсумкові завдання	8хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми говорили про ваших друзів, дівчаток та хлопчиків, як спілкуватися з дітьми, які відрізняються від вас».
2. Оголосіть нову тему: «Сьогодні тема нашого уроку “З чого починається дружба”. А ви як думаєте, з чого вона починається? Кожна дружба починається зі знайомства, адже не можна дружити з тим, кого ти не знаєш. Ви згодні?»
3. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі продовжити речення: «Мене звать (ім'я). Зі своїм другом/подругою (ім'я) ми познайомились...».

Перегляд мультфільму «Корисні підказки. Якщо з тобою не дружать» (навчитися знайомитися з іншими дітьми)

Слово вчителя: «А що ж робити, якщо ви опинилися там, де у вас немає друзів? Наприклад, переїхали жити в інше місто чи село? Невже доведеться гратися самому? Звичайно, ні! Треба швидше знайти нових друзів. Давайте подивимося мультфільм та дізнаємося про основні кроки знайомства». (Перегляд мультфільму з 0:33 до 3:15 хв.)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Korishn--p-dkazki--YAkshcho-z-toboyu-ne-druzhat>

Запитання для обговорення:

- Що потрібно зробити на першому кроці знайомства? (Підійти і познайомитися. Наприклад: Привіт! Я Юрко. Давай дружити. Головне, бути щирим.)

(Продовжте перегляд мультфільму з 3:15 до 3:53 хв.)

- Що потрібно зробити на другому кроці знайомства? (Розповісти про свої захоплення, принести цікаві речі, фотографії, книги.)

(Продовжте перегляд мультфільму з 3:53 до 4:25 хв.)

- Що потрібно зробити на третьому кроці знайомства? (Попросити поради, сказати щось добре, похвалити.)

- Які кроки знайомства ви запам'ятали? (Встанови контакт, представ себе, виявляй інтерес.)

Підсумуйте: «Отже, щоб знайти друга, потрібно бути щирим та відвертим».

Руханка

Станьмо, діти, в дружне коло,
(Діти стають у коло).

Як багато нас довкола.
(Озираються по боках).

Дружно сіли, дружно встали,
(Присіли, встали).

Покрутились, пострибали.
(Покрутились, пострибали).

Ти мій друг і я твій друг.
(Обнялися всі разом у колі).

Скільки усмішок навкруг!
(Усі усміхнулися).

Вправа «Сім кроків знайомства» (відпрацювати алгоритм знайомства)

1. Послідовно назвіть сім кроків знайомства і поясніть кожен з них:

Крок 1. Пошукай, хто грається сам. (Можливо, у нього теж нема друга.)

Крок 2. Підійди до нього або до неї. (Не варто гукати здалеку.)

Крок 3. Подивися в очі. (Це допоможе привернути до тебе увагу.)

Крок 4. Усміхнися. (Усмішка відчиняє всі двері.)

Крок 5. Привітайся і скажи своє ім'я. (Почни розмову першим.)

Крок 6. Запитай, як його (її) звати. (Уважно вислухай.)

Крок 7. Запропонуй погратися разом. (Якщо відмовиться, скажи: «Вибач, що потурбував».)

2. Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 27.

3. Попросіть двох попередньо підготовлених учнів (волонтерів) продемонструвати діалог: «Як познайомитися з новими друзями?» (Діти використовують свої імена та

іграшки.)

— Привіт! Мене звати Галінка. А тебе?

— Сашко!

— Це в тебе робот? Дуже гарний! А в мене мавпеняtko є. Давай пограємося, наче вони у космос полетіли.

4. Об'єднання в пари. Роздайте дітям картки із героями мультфільмів (Додаток 1) та запропонуйте знайти учня із персонажем такого самого мультфільму. Запропонуйте дітям у парах зіграти діалог знайомства, але зі своїми іграшками (або казковими персонажами з карток).

5. Охочі можуть продемонструвати діалог класові.

Запитання для обговорення:

- Як ще можна познайомитися з новими друзями? (Наприклад, дітей можуть познайомити батьки або інші діти.)

Підсумуйте: «Уміння знайомитися допоможе вам знайти нових друзів».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).

2. Підсумкова вправа «Дружній потиск». Запропонуйте дітям стати у коло, взятися за руки і передати «дружній потиск». Для цього потисніть руку дитині, що стоїть праворуч від вас, а вона має «передати» дружній потиск далі по колу. Коли «дружній потиск» повернеться до вас від дитини, що стоїть ліворуч, подякуйте всім за чудову роботу і запропонуйте дітям поаплодувати самим собі.

3. Послухати пісню «Дружба».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/pDruzhba/>

Ти щасливий, якщо в тебе друзі є,
Кожен день життя яскравішим стає,
Справжні друзі поруч в радості журбі –
бі – бі,

Дарувати радість хочеться й тобі.

Приспів:

Справжня дружба меж не знає,

Дружба все перемагає,
Якщо друзів є багато,
Кожен день для тебе свято.
Тож мерщій до нас часу не гай,
Сміливіше руку ближньому подай,
Сонцю й небу всім навколо посміхнись,
Радістю своєю з світом поділись.

Приспів (2)

Автор слів: Леонід Солонько

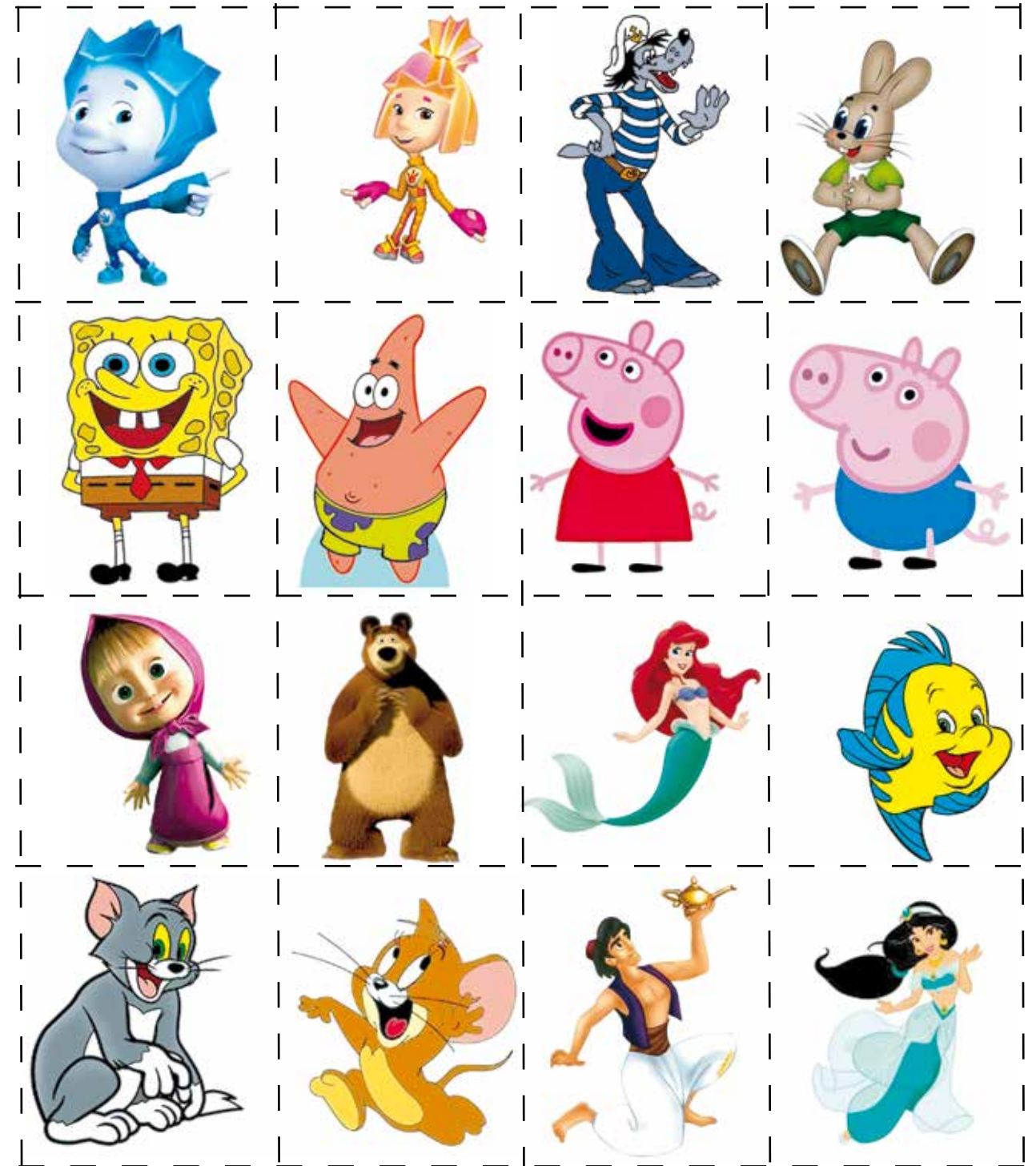
Автор музики та аранжування: Назар Савко

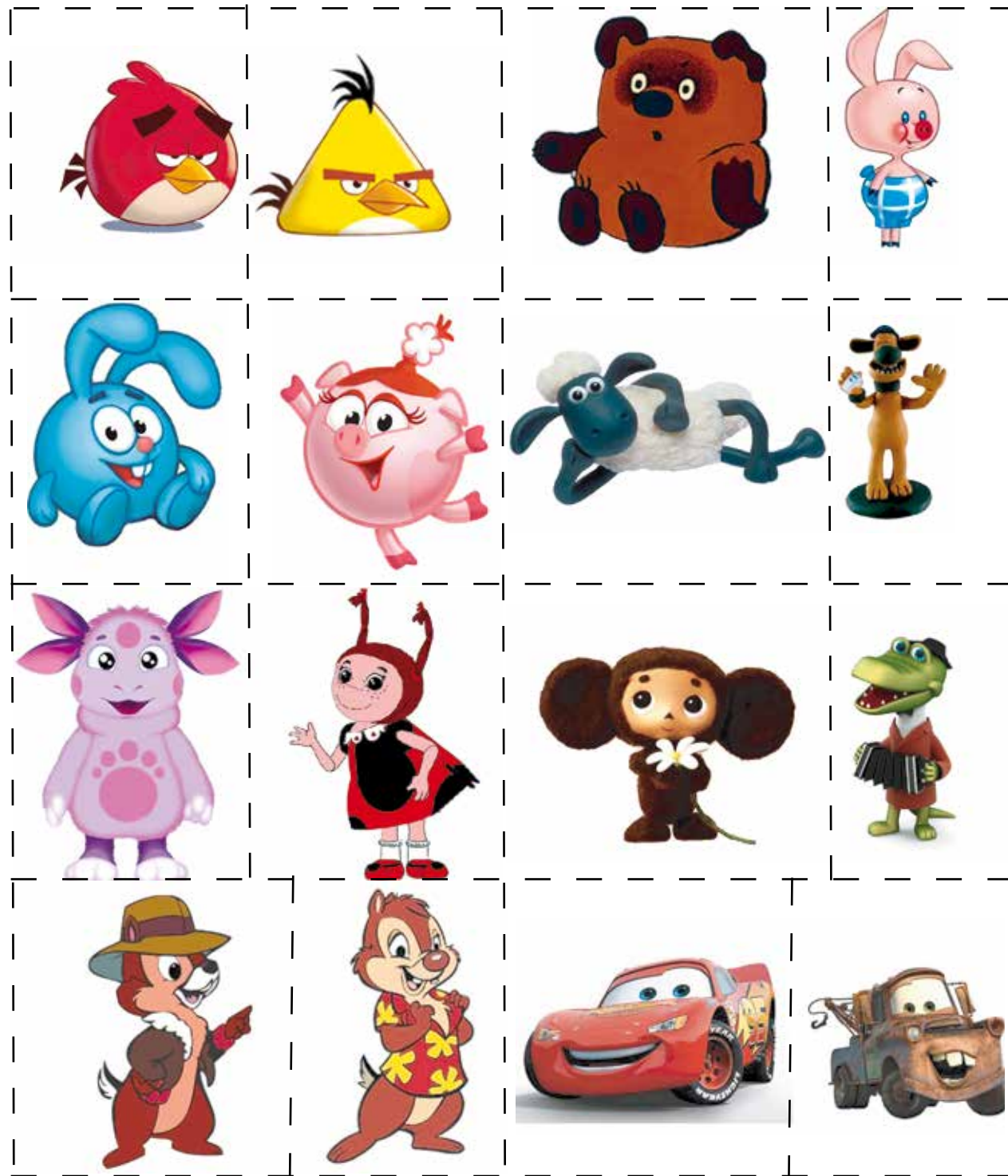
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «ХТО МОЖЕ БУТИ ДРУЗЯМИ» ТА «З ЧОГО ПОЧИНАЄТЬСЯ ДРУЖБА» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ І (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Хто може бути друзями)	5 хв
Аналізуємо іграшки та ігри хлопчиків і дівчаток (Хто може бути друзями)	7 хв
Перегляд мультфільму (Хто може бути друзями)	5 хв
Вправа «Сім кроків до знайомства» (З чого починається дружба)	10 хв
Підсумкові завдання (ДЗ чого починається дружба)	8 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Для ранкового кола використайте гру «Бінго» (Хто може бути друзями).

Наші друзі – тварини

Мета

Сприяти формуванню емпатії, любові до тварин, вчити дбати про домашніх улюбленців.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають домашніх улюбленців;
- розповідають, як вони доглядають за своїми тваринами.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати Додаток 1 (одна тваринка на одного учня).
- Підготувати журнали з тваринами та плакат «Маленький зоопарк».
- Попросити учнів, щоб вони принесли фотографії або малюнки своїх домашніх улюбленців.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення пісні, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виготовлення песика.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	12 хв
Мозковий штурм	5 хв
Мультфільм «Забери мене додому»	5 хв
Казка «Кошеня за пазухою»	5 хв
Руханка	3 хв
Робота класом «Складаємо колаж»	25 хв
Практична робота «Створюємо домашнього улюбленця»	15 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	70 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми з вами вчилися знайомитися з новими друзями».
2. Актуалізація нової теми: «Хто такі домашні улюбленці? (Вислухайте відповіді бажаючих)».

Зачитайте загадки.

Ця тварина вже від ранку
Нам співає колісанку,
Нявкає, муркоче,
Бо сметанки хоче.
Що це, діти, за воркотик?
Це пухнастий сірий... (котик).

Як веселка кольоровий,
має здібності до мови.
Слово птахи лиш скажіть,
він його повторить вмить. (Пануга)

Джерело: <http://dovidka.biz.ua/zagadki-pro-kota/> Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

Сіре, біле, волохате
Стрімголов біжить до хатки.
- Хто ти? - братик запитав.
А воно сердито: - Гав!..
Ти пізнав цього друзяку?
Ну звичайно, це ж ... (собака)

Тамара Коломієць

3. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні на уроці поговоримо про наших домашніх улюбленців та дізнаємося як стати їм друзями».

4. Вправа на знайомство «Зоопарк» (знайомство й освоєння простору). Запропонуйте учням сісти в коло. Запитайте: «Дітки, чи ходили ви до зоопарку? (Відповіді учнів.) Зараз ми влаштуємо зоопарк просто у класі». Роздайте дітям картки (Додаток 1) і запропонуйте розглянути тваринку, зображену на ній, і по черзі назвати своє ім'я та назву цієї тваринки. Для прикладу почніть із себе, наприклад: «Я – Софія, я – мавпенятко»).

Коли всі назвали себе, поставте праворуч від себе вільний стілець, двічі поплескайте руками по своїх колінах і скажіть: «Мавпенятко, мавпенятко...», – далі двічі поплескайте руками по сидінню вільного стільця і продовжте: «запрошує до себе вовченятко». Дитина, яка назвала себе вовченятком, швидко пересідає на вільний стілець. А учень, праворуч від якого звільнився стілець, запрошує до себе іншу тваринку. Продовжуйте виконувати вправу, доки всі діти не поміняються місцями.

5. Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 28.

Запитання для обговорення:

- Які домашні улюбленці зображені на малюнках? (риба, кіт, черепаха, хом'як, собака, шиншила, пануга)
- Скільки їх?
- Чим їх годують?
- Для кого потрібна клітка, акваріум?

Мозковий штурм

Запитайте учнів: «Які домашні улюбленці є у вас вдома? Розкажіть, як ви про них дбаєте?» Вислухайте відповіді бажаючих.

- Годувати їжею, спеціально приготовленою для тварини.
- Прибирати у свого улюбленця.
- Доглядати за вихованцем: купати, розчісувати, вигулювати.
- При необхідності звертатися до лікаря (ветеринара).
- Завжди бути уважним, лагідним, терплячим зі своїм вихованцем.

Якщо діти не назвали деякі пункти, назвіть їх самі.

Підсумуйте: «Мати домашню тварину дуже відповідально. Про неї потрібно постійно дбати: доглядати, годувати, виховувати!»

Мультфільм «Забери мене додому»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Zaberi-menya-domoy/>

Запитання для обговорення:

- Чому прийшла дівчинка у притулок?
- Який спочатку сподобався собачка дівчинці? Чому?
- Як поводитися тваринки?
- Чому дівчинка обрала свого улюбленця?

Казка «Кошеня за пазухою» (Василь Сухомлинський)

Зачитайте казку.

У класі тихо-тихо. Третьюкласники самостійно розв'язують задачу.

Марія Миколаївна підійшла до Зіни. Дивним здалося їй, чому це дівчина заглядає за пазуху, щось ніби перекладає там з місця на місце. Учителька аж зворушилася, як на неї глянуло маленьке-маленьке кошеня. Визирнуло, побачило вчительку й заховалось.

Марія Миколаївна лагідно торкнулась до Зіниного плеча й по-змовницькому підморгнула.

Дівчинка зрозуміла: вчителька знає про її таємницю. Вона почервоніла, засоромилась, глянула вчительці у вічі. Марія Миколаївна приклала палець до вуст і похитала головою. Мовляв, мовчи. Зіна зраділа...

Наступного дня Марія Миколаївна відкликала Зіну в куток коридору й питає:

- Навіщо ти його вчора приносила до школи?
- Ой, пробачте... Не було нікого дома... а воно боїться саме залишитись...

Запитання для обговорення:

- Яку таємницю приховувала Зіна?
- У кого з вас дома є маленьке кошеня?
- Чи знаєте ви, як потрібно піклуватися про нього? Розкажіть це.

Руханка «Черпаха Аха»

Рухи можна переглянути за поданим нижче посиланням.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/-Ruhanka--CHerepaHa-Aha-/>

Черпаха - аха-аха

У воді сиділа-діла.

Черпаха - аха

Свої ніжки мила-ила.

Крокодили-дили-дили

Пропливали-али-али,

Черпаха - аху

Налякали-али-али.

Черпаха - аха-аха

На піску сиділа-діла.

Черпаха - аха

Свою спинку гріла-іла.

Два удави-ави-ави

Проповзали-али-али,

Черпаха - аху

Налякали-али-али.

Черпаха - аха-аха

У траві сиділа-діла.

Черпаха - аха

Конюшинку їла-іла.

Понад нею гуси-уси

Пролітали-али-али

Черпаха - аху

Налякали-али али.

Черпаха - аха-аха

На камінчик сіла-іла

Черпаха-аха

Перелякано тримтіла

Ну а потім-отім-отім

Піднялась на крила-ила

І за хмари-ари

Полетіла-іла-іла.

І маленькі діти знають:

Черпахи не літають.

А коли багато страху,

То взлетить і черпаха!

АХА-аха-аха-аха-аха-Черпаха!

Робота класом «Складаємо колаж»

Слово вчителя: «Давайте зараз разом з вами зробимо свій маленький зоопарк в класі».

Роздайте учням різні журнали, фотографії домашніх улюбленців, які принесли учні.

Запропонуйте учням вирізати та наклеїти деталі на плакат.

Підсумуйте: «Ось і в нашому класі тепер буде свій маленький зоопарк».

Практична робота «Створюємо домашнього улюбленця» (освоєння техніки оригамі)

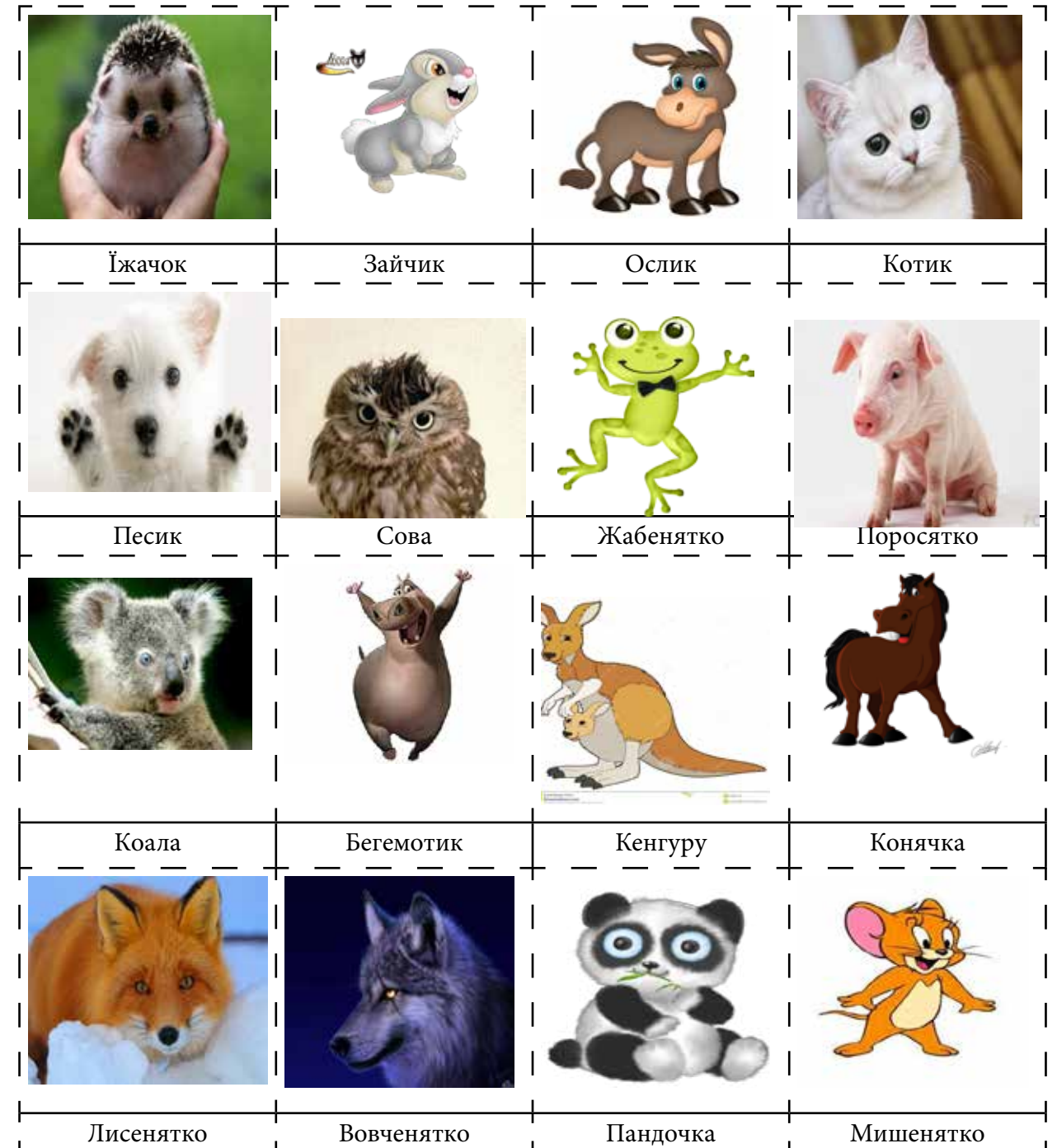
Слово вчителя: «А зараз давайте навчимося виготовляти собачку, а ви потім навчите своїх друзів та батьків (с. 29)».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням по черзі показати свої виготовлені собачки та назвати її ім'я.

2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).

Додаток 1

			
Слоненятко	Левенятко	Тигренятко	Мавпенятко
			
Курчатко	Жирафа	Ведмежатко	Зебренятко
			
Папужка	Хом'ячок	Кроленятко	Козенятко
			
Пінгвінчик	Єнотик	Білочка	Бобренятко

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ознаки справжньої дружби і правила товаришування;
- оперують поняттями ліворуч, праворуч, вгору вниз;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «друзі», «дівчатка», «хлопчики», «інвалідний візок», «домашні улюбленці» для хмари тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв.
Робота із зошитом	15 хв.
Руханка	3 хв.
Робота із зошитом (продовження)	7 хв.
Робота із словником	5 хв.
Щоденник вражень	35 хв.
Усього тривалість	70 хв.

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотній зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається "Правила дружби". Починаючи з понеділка, ми говорили про те, якими бувають справжні друзі, вчилися знайомитися з новими друзями, дізнавалися, як потрібно доглядати за домашніми улюбленцями».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми повторимо весь матеріал, який вивчали впродовж тижня».

Робота із зошитом

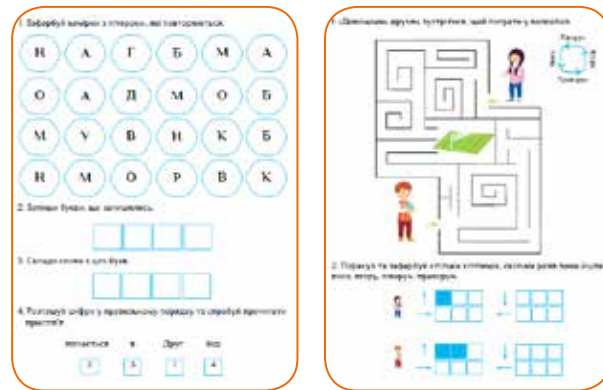
1. Запитайте учнів: «Які правила дружби ви запам'ятали?» (ділитися з друзями, допомагати друзям, захищати друзів)
2. Слово вчителя: «А зараз відкрийте свої зошити на с. 18. Доповніть речення та позначте правила, які виконуєте».
3. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 19.

4. Слово вчителя: «Відкрийте зошит на с. 20. Назвіть букви, які ви вже знаєте. (Відповіді дітей). Зафарбуйте комірки з літерами, які повторюються».

Запитайте учнів: «Які літери залишилися?» (Відповіді дітей). Запишіть їх у комірки. Запитайте учнів: «Яке слово можна скласти з цих букв?» (Відповіді дітей).

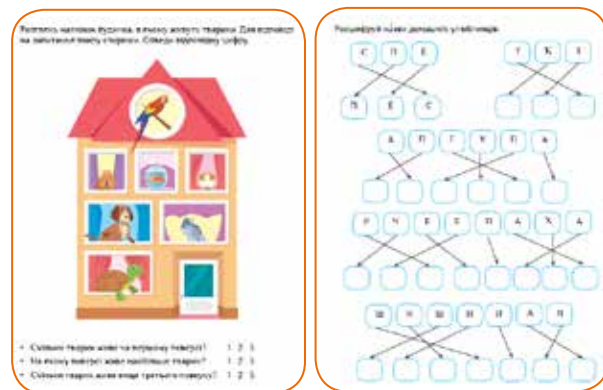
5. Організуйте самостійне виконання завдань в зошиті на с. 21.

Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

Руки вгору піднесіть.
Пальці швидко полічіть:
Ліворуч – 5, праворуч – 5,
Скільки разом? Як сказати?
Руки вгору піднесіть
І почнемо всі лічити.
Скільки пальців на руці
Хором скажемо усі.

Робота із зошитом (продовження)

Слово вчителя: «Пригадайте, хто такі домашні улюбленці? Які домашні улюбленці є у вас вдома?» (Відповіді дітей)».

- Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 22-23.

Робота із словником

Слово вчителя: «Зараз, давайте повторимо значення деяких слів».

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клеїте на «хмарку».

Друзі – це люди, які люблять разом проводити час і дбають одне про одного.

Дівчатка – діти жіночої статі.

Хлопчики – діти чоловічої статі.

Інвалідний візок – пристрій для пересування людей, які не можуть ходити.

Домашні улюбленці – це тварини, яких люди утримують задля спілкування та отримання позитивних емоцій.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їм найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Мій найкращий друг/подруга...
 - З другом/подругою можна пограти...
 - Моя домашня тваринка – це...
 - Мені дуже хочеться мати друга-тваринку...
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
 3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тематичний тиждень 4. Наше довкілля

Рекомендована тематика

1. Світ довкола
2. Досліджуємо довкілля
3. Світ природи
4. Рукотворний світ
5. Світ людей
6. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови

Тривалість

- 1 год.
- 1 год.
- 1 год.
- 1 год.
- 1 год.
- 2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Що таке довкілля?
- Які бувають види довкілля?
- Які ознаки живої / неживої природи?
- Які є органи чуття та інструменти дослідження довкілля?
- Як поводитися із незнайомцями?

Цілі тижня:

1. Ознайомити дітей поняттям «довкілля», навчити розрізняти його види.
2. Дослідити органи чуття та деякі інструменти.
3. Розповісти учням про елементи природного, техногенного та соціального середовища.
4. Навчити безпечної поведінки із незнайомцями.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- розпізнають елементи живої та неживої природи, об'єкти штучного та природного середовища, культурні та дикорослі рослини, свійських та диких тварин;
- уміють створювати аплікацію із геометричних фігур;
- називають органи чуття;
- розповідають про взаємозв'язок живої та неживої природи;
- вказують на рукотворні об'єкти у своєму населеному пункті;
- розпізнають кола спілкування та приклади людей, яким можна довіряти чи звернутися за допомогою;
- уміють поводитися із незнайомцями.

Освітня галузь	Очікувані результати
ПРИРОДНИЧА	Я пізнаю природу
	- визначає, які органи чуття знадобляться для обраного дослідження [2 ПРО 1-1.1-2]; - добирає найпростіші матеріали та прилади, які можна застосувати [2 ПРО 1-1.3-2] - застосовує за потреби найпростіші матеріали та прилади, зокрема лінійку, лупу, терези, термометр [2 ПРО 1-1.4-2] - співвідносить об'єкти та явища живої і неживої природи з їхніми зображеннями / описами і навпаки [4 ПРО 1-4.1-1]; - вирізняє істотну інформацію про природу [4 ПРО 1-4.1-2] - розпізнає об'єкти довкілля (за кольором, смаком, формою, звуком тощо) [2 ПРО 1-4.3-1]; - розрізняє живі і неживі природні об'єкти [2 ПРО 1-4.3-2]; - порівнює свійських і диких тварин [2 ПРО 1-4.3-7]; - розрізняє дикорослі й культурні рослини [2 ПРО 1-4.3-3].
	Я у природі
	- описує об'єкти природи своєї місцевості за певними ознаками [2 ПРО 2-3.1-3].
	Я в рукотворному світі
- розпізнає природні та рукотворні (штучні) об'єкти [2 ПРО 3-3.3-1]; - порівнює рукотворні (штучні) об'єкти за певними властивостями [2 ПРО 3-3.3-2]; - розрізняє природне і створене людиною довкілля [2 ПРО 3-3.3-3]; - наводить приклади того, як рукотворні (штучні) об'єкти (серед них і механізми) допомагають людині [2 ПРО 3-3.3-7]; - описує деякі найважливіші винаходи людства [2 ПРО 3-3.3-8].	
ТЕХНОЛОГІЧНА	Технічна творчість та техніка
	- створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці орігамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу) [2 ТЕО 1-1.4-4]; - демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лінії за запропонованим зразком (шаблоном) [2 ТЕО 1-1.4-5]; - розміщує елементи виробу на площині [2 ТЕО 1-1.4-6];

ТЕХНОЛОГІЧНА	- виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами з допомогою дорослих та самостійно (склеювання, складання, зв'язування тощо) [2 ТЕО 1-1.5-1].
	Побут
СОЦІАЛЬНА ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕ-РЕЖУВАЛЬНА	- спільно з дорослими розраховує приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання [2 ТЕО 4-3.1-1]; - самостійно робить припущення про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання [2 ТЕО 4-3.1-2].
	Безпека
	- описує дії, доцільні в разі контакту з незнайомою людиною [2 СЗО 1-2.1-4]; - визначає осіб, які можуть надати допомогу в разі небезпеки [2 СЗО 1-1.3-1].
	Здоров'я
	- розрізняє родинні зв'язки, дружні, ділові стосунки та подружнє життя [2 СЗО 2-4.4-4].
ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА	Добробут
	- пояснює важливість дотримання меж особистого фізичного простору. [2 СЗО 3-4.4-8] - звертається за підтримкою до осіб, яким довіряє [2 СЗО 3-1.3-6].
	Я серед людей
ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА	- пояснює, до кого можна звернутися по допомогу, якщо когось ображають або принижують [2 ГІО 2-6.2-2].
	Моя культурна спадщина
	- пояснює, чому природа важлива для людини [2 ГІО 3-2.2-1]; - визначає, що дає природа людині [2 ГІО 3-2.2-2]; - визначає окремі зміни у ландшафті / краєвиді, пов'язані з діями людей [2 ГІО 3-2.2-3].

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА	Взаємодіємо усно
	- з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Досліджуємо медіа
	- обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколлаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4].
МАТЕМАТИЧНА	Лічба
	- лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]. - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 МАО 1-3.2-5].
	Вимірювання величин
	- порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом) [2 МАО 3-1.2-3].

Світ довкола

Мета

Ознайомити дітей поняттям «довкілля», навчити розпізнавати його види.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають елементи живої та неживої природи, об'єкти штучного та природного середовища;
- уміють створювати аплікацію із геометричних фігур.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).
- Кольоровий папір, ножиці, клей.

Що підготувати заздалегідь

- Необхідне обладнання і матеріали.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виконання практичної роботи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Бесіда	5 хв.
Руханка	5 хв.
Практична робота «Створюємо довкілля»	15 хв.
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому тижні ми говорили про домашніх тварин та створили зоопарк у класі».
2. Вправа на знайомство. Попросіть учнів по черзі сказати своє ім'я та назвати одне з того, що вони бачили по дорозі до школи (*автомобіль, ялинку, сонце, траву*).
3. Зачитайте вірш.

Все, що є навколо тебе:
Сонечко, хмаринка, небо,
І пісок, каміння, води,
Й люди — часточка природи.
Поле, гори і травичка,
Ліс, повітря і водичка,
Бджілка, пташечка і зорі,
Вільний вітер на просторі,
Квіточки і різне зілля —
Це, дитино, й є довкілля!

Надія Красоткіна

4. Оголосіть тему і завдання уроку: «Все, що ви назвали при знайомстві та почули у вірші — об'єкти довкілля. Про нього ми сьогодні й поговоримо. Довкілля — це все, що є довкола нас. Це жива і нежива природа, а також все, що створили люди. Зорі, сонце, хмари, гори, річки, моря належать до неживої природи. А рослини, тварини і люди — до живої».

Бесіда (ознайомити із поняттям довкілля та його складовими)

Запропонуйте учням розглянути малюнки на с. 30-31 підручника та назвати те,

що:

- належить до живої природи;
- належить до неживої природи;
- створене людьми.

Руханка

1. Називайте по черзі слова. Якщо це належить до живої природи, то учні мають плеснути в долоні, а якщо ні — потупотіти ногами.
- Орієнтовний список:* дерево, бджілка, камінь, лисичка, цуценя, гора, сонце, людина, річка, море, квітка, зірка, травичка, пісок, місяць, котик.
2. Називайте об'єкти природного (учні плескають в долоні) та рукотворного світу (учні присідають).

Орієнтовний список: пташка, будинок, песик, мишка, велосипед, парта, хмара, автобус, абрикос, їжачок, одяг, літак, ліс, бобер, комп'ютер, сніжинка, смартфон.

Практична робота «Створюємо довкілля»

1. Попросіть дітей відкрити зошит на с. 24, розглянути малюнок та виконати завдання.

Запитання для обговорення:

- Скільки кружечків ви зафарбували? (*П'ять*).
- Скільки трикутників ви зафарбували? (*Сім*).
- Які ще геометричні фігури ви знайшли на малюнку? (*Квадрати та*

прямокутники).

- Які кольори присутні на аплікації? (Блакитний, жовтий, червоний, коричневий, фіолетовий, зелений).
 - Скажіть, що на малюнку відноситься до світу природи? (Дерево, ялинка, пташка, сонце).
 - А що до рукотворного світу? (Будинок).
2. Об'єднайте учнів у пари за допомогою гри «Струмочок». Запропонуйте дітям стати у пари (пара за парою), взятися за руки і підійняти їх угору. Той, хто залишився сам, проходить під руками,

обираючи собі когось до пари. Той, хто залишився, робить те саме. Через 2–3 хвилини зупиніть гру і запропонуйте на окремому аркуші паперу створити свою аплікацію доквілля із геометричних фігур.

Запитання для обговорення:

- Що зображено на вашій аплікації? (Відповіді 2-3 учнів).
- Які геометричні фігури ви використали? (Відповіді 2-3 учнів).
- Скільки всього геометричних фігур ви використали? (Відповіді 2-3 учнів).
- Які кольори присутні на вашій аплікації? (Відповіді 2-3 учнів).

Підсумкові завдання (започатковуємо календар погоди, зворотній зв'язок, релаксація)

Завершальна вправа. Попросіть учнів за бажанням продовжити фразу «На цьому уроці я дізнався/дізналась...».

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «СВІТ ДОВКОЛА» ТА «ДОСЛІДЖУЄМО ДОВКІЛЛЯ» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ 1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Світ довкола)	3 хв
Бесіда (Світ довкола)	5 хв
Руханка (Світ довкола)	4 хв
Практична робота «Досліджуємо органи чуття» (Досліджуємо доквілля)	15 хв
Демонстрація «Інструменти для дослідження» (Досліджуємо доквілля)	5 хв
Підсумкові завдання (Досліджуємо доквілля)	3 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Дізнайтеся заздалегідь, який сік не люблять учні.

Досліджуємо доквілля

Мета

Дослідити органи чуття та деякі інструменти.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають органи чуття, їх функції та інструменти для дослідження доквілля: ваги, телескоп, ростомір, бінокль, мікроскоп, лупа;
- уміють обирати інструменти згідно мети дослідження.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Кілька видів соку (наприклад, яблучний, вишневий, томатний, персиковий) розлитий в одноразовий посуд.
- Пакетики з чаєм (м'ятним, лимонним, суниčním) або ж з листям смородини, кропу, м'яти, часточками часнику, зернами кави.
- Тканини різних текстур (гладенькі, м'які, шершаві), різні предмети, кубики льоду (в термосі), тепла вода.
- По можливості інструменти для демонстрації: ваги, бінокль, мікроскоп, лупа (бажано одна на пару учнів).
- Фарби та пензлики.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	3 хв.
Практична робота «Досліджуємо органи чуття»	19 хв.
Руханка «Австралійський дощ»	3 хв.
Демонстрація «Інструменти для дослідження»	5 хв.
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми говорили про довкілля та його об'єкти».
2. Вправа на знайомство. Попросіть учнів по черзі назвати своє ім'я й сказати, який сік вони люблять та який не люблять.

Практична робота «Досліджуємо органи чуття»

1. **Досліджуємо смак.** Роздайте учням стаканчики із соком, враховуючи їх уподобання, та запропонуйте здогадися, що це за сік.

Запитання для обговорення:

- Як ви здогадалися, який сік у стаканчику? (Спробували його).
- Що вам у цьому допомогло? (Язик).

Підсумуйте: «Язик – орган чуття, що допомагає відчувати смак продуктів».

2. **Досліджуємо нюх.** Вам знадобляться пакетики з чаєм (м'ятним, лимонним, суничним) або ж з листям смородини, кропу, м'яти, часточками часнику, зернами кави.

Попросіть учнів стати в коло. Підходьте по черзі до дітей та пропонуйте понюхати пакетик і здогадатися чий це запах.

Запитання для обговорення:

- Як ви здогадалися, чий це запах? (Понюхали).
- Який орган чуття вам допоміг? (Ніс).

Підсумуйте: «Ніс – орган чуття, що допомагає розпізнавати запахи».

3. **Досліджуємо дотик.** Вам знадобляться тканини різних текстур (гладенькі, м'які, шершаві), різні предмети, кубики льоду, тепла вода.

Учні залишаються стояти в колі, а ви виходите за його межі. По черзі давайте дітям один з предметів у руки та запитуйте:

- Який він на дотик? (М'який, твердий, колючий, теплий, холодний).
- Якої він форми?
- Що це може бути?

Примітка: посуд із водою до рук не давайте – попросіть лише доторкнутися.

Запитання для обговорення:

- Як ви дізналися, що було у вас в руках? (Помацали).
- Який орган чуття вам допоміг? (Шкіра).

Підсумуйте: «Шкіра – орган чуття, що допомагає відчувати, який предмет – м'який чи твердий, холодний чи теплий, яку він має форму».

4. **Досліджуємо зір.** Попросіть учнів сісти. Розставте на столі фарби із пензликами, стаканчики з водою. Викличіть добровольця та запропонуйте змішати певні кольори (Додаток 1). Запитайте клас, що вони бачать. Викличіть наступного добровольця та попросіть змішати іншу комбінацію фарб.

Запитання для обговорення:

- Як ви дізналися, який це колір? (Побачили).
- Який орган чуття вам допоміг? (Очі).

Підсумуйте: «Очі – орган чуття, що допомагає розпізнавати кольори».

5. **Досліджуємо слух.** Попросіть дітей заплющити очі та постаратися

визначити джерело звуку. Відкривайте-зачиняйте двері, плескайте в долоні, переливайте воду із склянки в склянку тощо.

Запитання для обговорення:

- Як ви дізналися, що за звук та звідки він? (Почули).
- Який орган чуття вам допоміг? (Вуха).

Підсумуйте: «Вуха – орган чуття, що допомагає чути звуки, голоси».

Запитання для обговорення:

- Які органи чуття є парними?
- Який орган чуття є найбільшим?

Підсумуйте: «Органи чуття допомагають нам орієнтуватись у довкіллі та досліджувати його».

Руханка «Австралійський дощ»

Слово вчителя: «Чи знаєте ви, що таке австралійський дощ? Ні? Тоді давайте разом послухаємо, який він. Зараз я буду показувати рухи, а ви повторюватимете за мною. Стежте уважно!

Раптом піднявся вітер.

(Тертя долонь).

Невдовзі починає крапати дощ.

(Клацання пальцями.)

Він посилюється.

(Плескання в долоні.)

Починається справжня злива.

(Плескання по стегнах.)

А ось і град – справжня буря, гримить грім.

(Тупіт ногами.)

Але що це? Буря стихає.

(Плескання по стегнах.)

Дощ поступово припиняється.

(Плескання в долоні.)

Вже тільки рідкі краплі падають на землю.

(Клацання пальцями.)

Стихає навіть вітер.

(Потирання долонь.)

А ось і сонце!

(Руки догори.)».

Демонстрація «Інструменти для дослідження»

1. Запропонуйте дітям відкрити підручник на с. 33. Скажіть, що окрім власних органів чуття, люди для дослідження довкілля використовують спеціальні прилади: ваги, телескоп, ростомір, бінокль, мікроскоп, лупу. Попросіть дітей розглянути малюнки та сказати за допомогою якого приладу можна:

- роздивлятися дрібні деталі;
- розглядати космічні тіла;
- спостерігати за пташками;
- дізнаватися зріст?
- Які ще прилади для досліджень ви знаєте?

2. Дайте кожній парі учнів лупу, якщо є така можливість. Скажіть, що

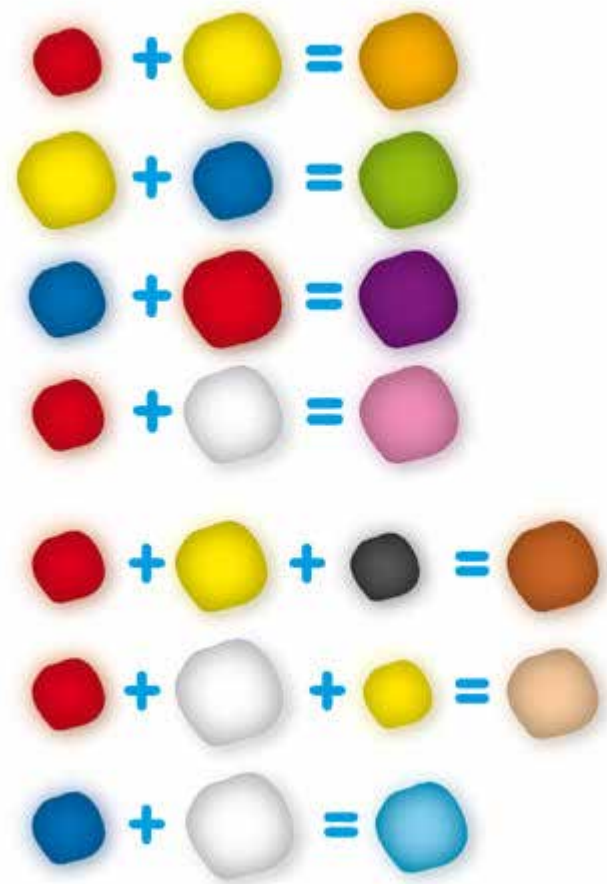
лупу використовують майстри, які мають справу з різними дрібними деталями, наприклад, годинникарі.

Запропонуйте учням розглянути крізь лупу літери в книжці, шкіру на руці, листочки рослин тощо.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, релаксація)

Відкритий мікрофон. Попросіть учнів за бажанням продовжити фразу «На цьому уроці мене найбільше здивувало...».

Додаток 1

Світ природи

Мета

Розповісти учням про елементи природного середовища, показати взаємозв'язок живої та неживої природи.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ознаки живої та неживої природи;
- розпізнають культурні та дикорослі рослини, свійських та диких тварин;
- розповідають про взаємозв'язок живої та неживої природи.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Необхідне обладнання і матеріали.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	8 хв
Бесіда «Зв'язок живої та неживої природи»	10 хв.
Руханка «Веселі звірята»	4 хв.
Бесіда «Зв'язок тварин і рослин у лісі»	5 хв.
Підсумкові завдання	8 хв
Усього тривалість	35 хв

**Ранкове коло (зворотній зв'язок,
вступ до теми, знайомство)**

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися про органи чуття та деякі інструменти для дослідження світу».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я і сказати, якою рослиною (деревом, кущем, квіткою) вони хотіли б стати.
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми продовжимо говорити про довкілля, а саме — про природу».

Слово вчителя: «Ви назвали дуже багато рослин. Нагадайте мені, до якої природи відносяться рослини? (живої). До рослин відносяться трави, дерева, кущі. Так, як вони живі, то дихають, живляться, ростуть і відмирають, я от, наприклад, кульбаба. Давайте послухаємо пісню».

[http://autta.org.ua/ua/materials/
material/P-snya-pro-kulbabu/](http://autta.org.ua/ua/materials/material/P-snya-pro-kulbabu/)

Пісня про кульбабу

Росла кульбаба у садочку,
Неначе сонечко в траві.
І золоту свою сорочку
Плела до самої зорі.

Приспів:

А сонце зранку шепотіло:
Кульбабо, доню не журись!

Як стануть в тебе коси білі,
Ти в небо синє полетиш!

В кульбаби коси посивіли,
Неначе білий-білий сніг,
Лети до сонця, квітко мила,
Та повертайся на весні!

Приспів 2 рази:

А сонце зранку шепотіло:
Кульбабо, доню не журись!
Як стануть в тебе коси білі,
Ти в небо синє полетиш!

Летить, летить вона по небу,
І каже сонечку: привіт!
І щастя більшого не треба,
Ніж в синім небі так летіть!

Наталія Май

Запитання для обговорення:

- Як змінювалася кульбабка?

**Бесіда «Зв'язок живої та неживої
природи»**

Слово вчителя: «Усьому живому на Землі — рослинам, тваринам і людям — потрібні вода, ґрунти, сонячне світло і тепло. Люди вирощують рослини і тварин для своїх потреб. Такі рослини називають культурними, а тварин — свійськими».

1. Запропонуйте учням розглянути малюнок на с. 34 підручника.

Запитання для обговорення:

- Які тварини та рослини зображені на малюнку?
- Яких ще свійських тварин ви знаєте?
- Які ще культурні рослини ви знаєте?
- Що вирощують у садах?

- Що вирощують на городах?
 - Які із названих вами рослин на початку уроку є культурними, а які — дикорослими?
2. Запропонуйте дітям відгадувати загадки та казати, до яких свійських чи диких тварин відносяться відгадки.

Гостроносий і малий,
Сірий, тихий і незлий.
Вдень ховається. Вночі
Йде шукать собі харчі.
Весь із тонких голочок.
Як він зветься?...

(Іжачок)

Я веселенький звірок,
Плиг з ялинки на дубок.

(Білка)

Влітку медом ласував,
Досхочу малини мав.
А як впав глибокий сніг,
Позіхнув і спати ліг.
Бачив чи не бачив сни,
А проспав аж до весни.

(Ведмідь)

Звірята рогаті,
Та ще й бородаті,
Ходять пастись в лози.
Хто? Вгадайте!

(Кози)

Хоч годинника не має,
Вранці він нас піднімає.
Кожен прокидається —
З сонечком вітається.

(Півень)

І вдень, і вночі
У кожусі на печі.

(Кім)

Тіло як у черв'ячка,
Вуса наче у жучка,
Крила гарні, кольорові,
Наче квіточки казкові.

(Метелик)

**Руханка «Веселі звірята» (зняти
емоційне та фізичне напруження)**

[http://autta.org.ua/ua/materials/
material/F-zkulthvilinka-dlya-d-tey--
VESEL--ZV-RYATA-/](http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka-dlya-d-tey--VESEL--ZV-RYATA-/)

Ми бджілки веселі, збираємо медок,
Тепер ми зайчата, стрибаємо скік-скок,
Ми наче берізки, хитаємося ми,
Махаємо крильцями, наче пташки.
Потягнемось в гору до ясних зірок,
І знову як зайчик стрибнемо скік-скок.
Присядем в траву, пошукаєм грибок,
Потягнемось знову до ясних зірок.
У кошик поставимо білий грибок,
І мов жабенята, стрибнемо скік-скок.
Листок опускається, пада з гулок,
А там ведмежатко шукає медок.

(Кози) Замісимо тіста, спечемо хлібець,

До нас прилетів горобець-молодець,
Насиплемо щедро зерна горобцю,
І усмінемося щиро йому.

Бесіда «Зв'язок тварин і рослин у лісі»

Слово вчителя: «Серед листя дерев живуть комахи. Птахи поїдають комах, а також різні плоди та насіння. На гілках дерев вони будують свої гнізда. В дуплах дерев живуть білки. Таке скупчення тварин приваблює хижаків — лисиць, борсуків, сов».

1. Запропонуйте учням розглянути малюнок на с. 35 підручника.

Запитання для обговорення:

- Які тварини зображені на малюнку?
- Які з них літають, стрибають, повзають, бігають?
- Які з них є птахами, звірами, комахами?
- Хто з тварин трав'яїдний, а хто — хижий?

Підсумкові завдання (математика у довкіллі, зворотній зв'язок, релаксація)

1. **Математика у довкіллі.** Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 34.

Запитання для обговорення:

- Скільки тварин зображено на малюнку? (12).
 - Скільки птахів зображено на малюнку? (7).
 - Яких птахів більше — свійських чи диких?
 - Скільки культурних дерев зображено на малюнку? (2).
2. Вправа на завершення. Попросіть дітей по черзі сказати, якою тваринкою вони хотіли б бути та яка ця тваринка — свійська чи дика.

Примітка: домашні тварини теж відносяться до свійських.

Поаплодуйте собі.

Рукотворний світ

Мета

Навчити учнів розпізнавати елементи техногенного (штучного) середовища.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають приклади рукотворних предметів;
- розпізнають природні елементи та створені людиною;
- називають причини створення людиною штучного середовища;
- вказують на рукотворні об'єкти у своєму населеному пункті.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Три аркуші формату А-2 із заголовками «Пересування», «Розваги», «Навчання» та клей для роботи в групах.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Розташувати столи для роботи в групах.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Робота в групах	15 хв
Руханка «Смаколики»	5 хв
Бесіда «Наше місце у рукотворному світі»	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми багато дізналися про природу, зокрема, про тварин та рослин».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я та їх улюблену іграшку.

Запитання для обговорення:

- Де ви взяли цю іграшку? (Подарували, купили).
 - Як вона потрапила в магазин? (Із фабрики, заводу).
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Отже, іграшки виготовили люди. Сьогодні ми поговоримо про речі, створені руками людей».

Робота в групах

1. Роздайте учням картки (Додаток 1) та запропонуйте об'єднатися у три групи (замість Додатку 1 можете підготувати вирізки із журналів, газет). Попросіть кожен групу зайняти місце за столом із відповідним плакатом. Завдання групам: наклеїти колаж із свої карток на плакати та прикрасити їх:
 - 1 група — що створили люди для пересування;
 - 2 група — що створили люди для навчання;
 - 3 група — що створили люди для розваг.
2. Запросіть групи по черзі презентувати свої плакати, називаючи, що відноситься до кожної категорії.

Клас може додатково щось назвати, якщо цього предмету немає на плакатах.

Примітка: якщо у вас творчий клас, то ви можете їх об'єднати за допомогою трьох різних карток та запропонувати самим намалювати предмети, що можна віднести до кожної із категорій.

Руханка «Смаколики»

Скажіть, що мабуть найулюбленішим винаходом людства для дітей є солодощі.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Smakoliki/>

Запитання для обговорення:

- Які ви знаєте корисні солодощі? (Мармелад, зефір, сухофрукти, мед).
- Скільки разів вдень можна їсти солодощі? (Один раз, після їди).

Бесіда «Наше місце у рукотворному світі»

Слово вчителя: «Люди створили довкола себе цілий світ: житлові будинки, школи, лікарні, магазини, дороги, транспорт».

1. Попросіть учнів розглянути малюнок у підручнику на с. 36 та назвати об'єкти на картинці. Запропонуйте їм знайти об'єкти, які є у вашому населеному пункті. Потім попросіть їх назвати, чи є у вашому населеному пункті ще щось створене людиною, чого не було на малюнку (аеропорт, залізниця).

2. Запитайте учнів, що створили люди, щоб бути здоровими? Скажіть, що людина створила теплий одяг, щоб не мерзнути та не хворіти, ліки, спеціальні тренажери для тренувати, спортивні зали. Адже, основною метою всіх винаходів має бути збереження здоров'я.

Підсумкові завдання (математика в довкіллі, зворотній зв'язок, релаксація)

1. **Математика у довкіллі.** Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 36.

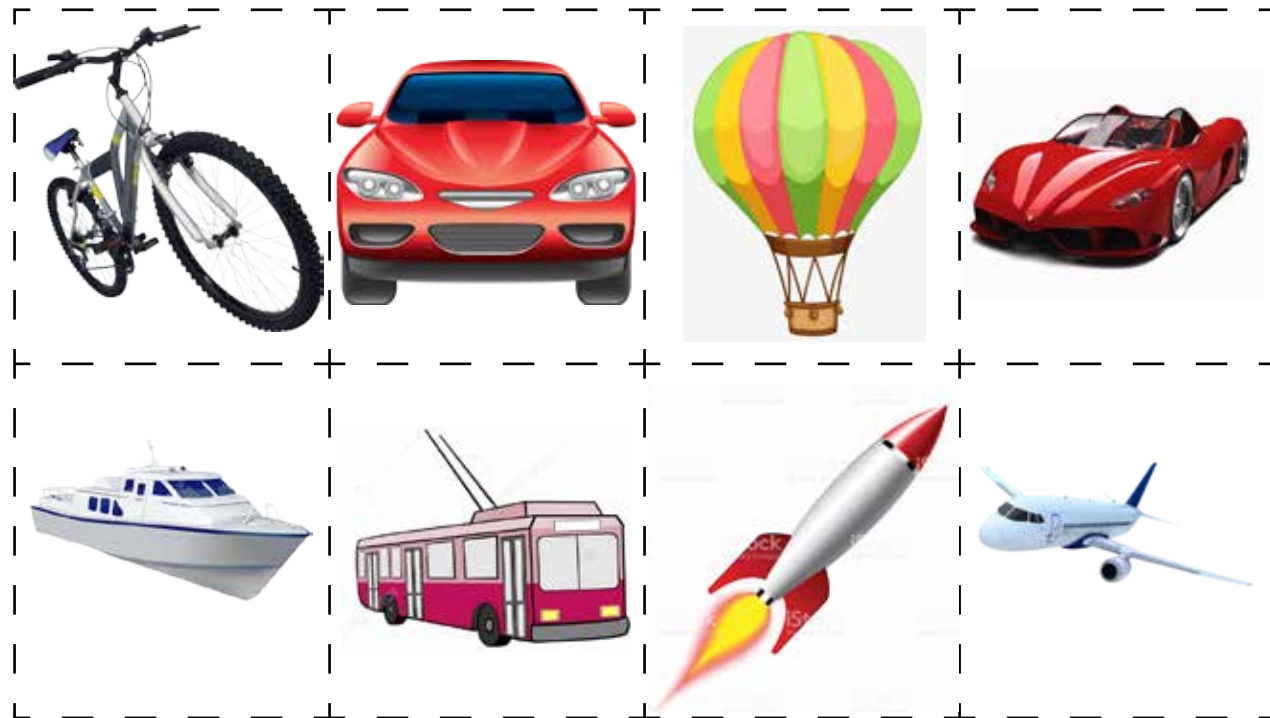
Запитання для обговорення:

- Скільки автомобілей зображено на малюнку? (6).
- Скільки тварин зображено на малюнку? (4).
- Скільки дітей на оглядовому колесі? (11).
- В кабінках якого кольору дітей найбільше? (Блакитних). Найменше? (Рожевих).

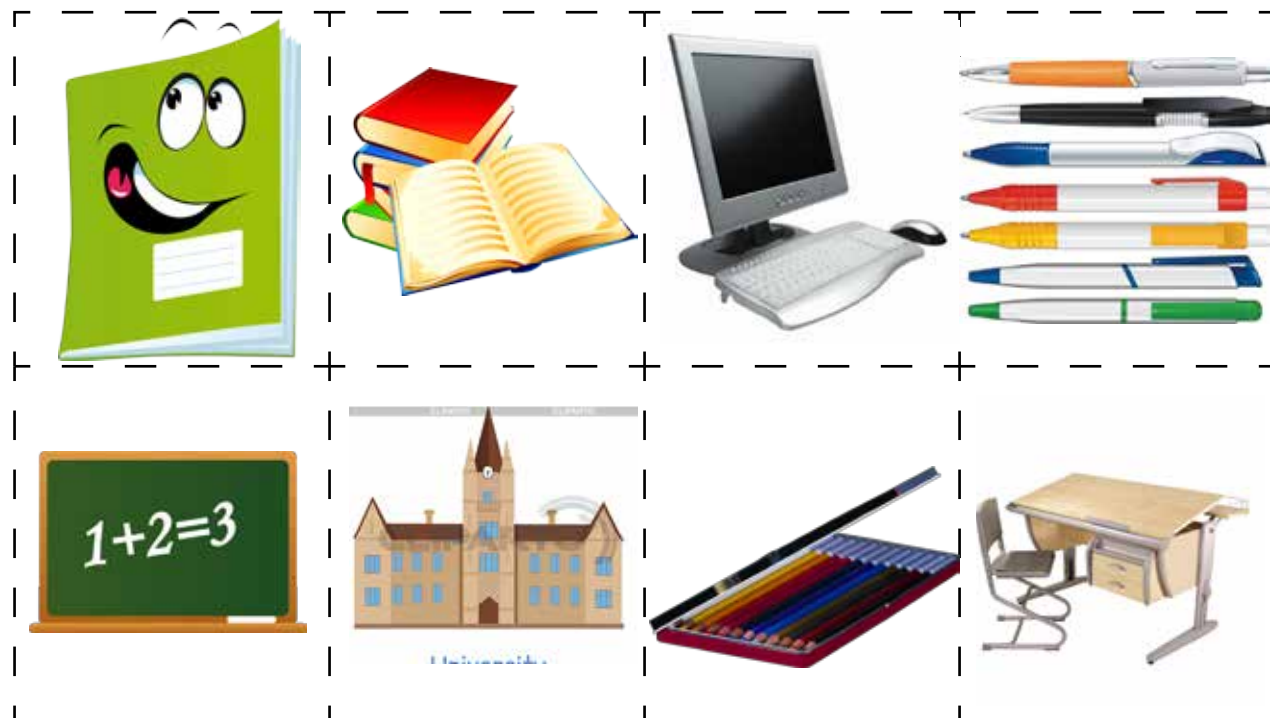
2. Завершальна вправа. Запропонуйте учням по черзі продовжити фразу: «Я люблю своє місто/село за те, що в ньому є...».

Завершіть урок аплодисментами.

Пересування

Навчання

Світ людей

Мета

Розповісти дітям про соціальне середовище та його елементи. Навчити безпечної поведінки із незнайомцями.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають елементи свого соціального оточення;
- розпізнають кола спілкування та людей, яким можна довіряти чи звернутися за допомогою;
- уміють поводитися із незнайомцями.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Ножиці, кольоровий папір, клей, аркуш формату А2.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення відео, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Бесіда «Кола спілкування»	7 хв.
Перегляд мультфільму «Уроки обережності. Незнайомці»	8хв.
Руханка	2 хв.
Підсумкові завдання	7 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися про рукотворний світ».
2. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми поговоримо про людей, що вас оточують».
3. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати своє ім'я та сказати, кого вони побачили першого, як прокинулися.

Бесіда «Кола спілкування»

1. За допомогою підручника с. 37 та Додатку 1 поясніть дітям про кола спілкування: «Усі люди, з якими ви живете, навчаєтесь, граєтесь, зустрічаєтесь, належать до вашого довкілля. Це сім'я, сусіди, друзі, однокласники, вчителі, продавці у магазинах, знайомі і незнайомці».

Запитання для обговорення:

- Які кола спілкування зображені на малюнку? (Сім'я, друзі, знайомі, помічники, незнайомці).
- Людям з якого кола ви найбільше довіряєте? (Сім'я, друзі).

- До людей з якого кола можна звернутися по допомогу в разі потреби? (Сім'я, друзі, помічники).
- Людям з якого кола не варто занадто довіряти, кудись ходити з ними, відкривати їм двері своєї оселі? (Незнайомці).

Підсумуйте: «Не розмовляйте із незнайомцями, нічого не беріть у них, нікуди не ходіть із ними»

Перегляд мультфільму «Уроки обережності. Незнайомці»

Перед переглядом запитайте учнів, чи знають вони як поводитися, коли до них заговорить незнайома людина? Попросіть їх подивитися, що у такому випадку радить робити тітонька Сова.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Uroki-oberezhnost---Neznayomts-/>

Запитання для обговорення:

- Що потрібно робити, якщо на вулиці до вас заговорив незнайомец? (Не розмовляти із ним, навіть, якщо він чи вона здаються милими та добрими. Не брати нічого, якщо пропонують солодоці, іграшки. Також він може пообіцяти багато солодоців, іграшок чи погратися із песиком, котиком, якщо ви підете із ним. Ні в якому разі не можна погоджуватися, ідіть до дому чи зверніться до знайомого дорослого).

- Що робити, якщо ви самі вдома і хтось стукає в двері? *(Не відчиняти, навіть, якщо за дверима поліція)*.

Примітка: скажіть, що може таке статися, що батькам доведеться послати когось незнайомого за ними до школи чи додому. Для таких випадків придумайте із батьками слово-пароль, яке вони скажуть цій людині. Якщо людина назве його, то ви знатимете, що йти з нею безпечно.

Руханка (фізичне та емоційне розвантаження)

Наше коло мов сім'я

(Три хлопки).

Друзі ми: і ти, і я

(Три хлопки).

– Добрий день, сусіду зліва

(Поворот наліво).

– Добрий день, сусіду справа

(Поворот направо).

Ми – одна сім'я

(Розвести руки в сторони).

Наше коло мов сім'я

(Три плескання по колінах).

Друзі ми: і ти, і я.

(Три плескання по колінах).

Усміхнись сусіду зліва

(Усміхнутися сусідові зліва).

Усміхнись сусіду справа

(Усміхнутися сусідові справа).

Ми – одна сім'я

(Розвести руки в сторони).

Наше коло мов сім'я

(Три притопи ногами).

Друзі ми: і ти, і я

(Три притопи ногами).

Обніми сусіда зліва

(Обійняти сусіда зліва).

Обніми сусіда справа

(Обійняти сусіда справа).

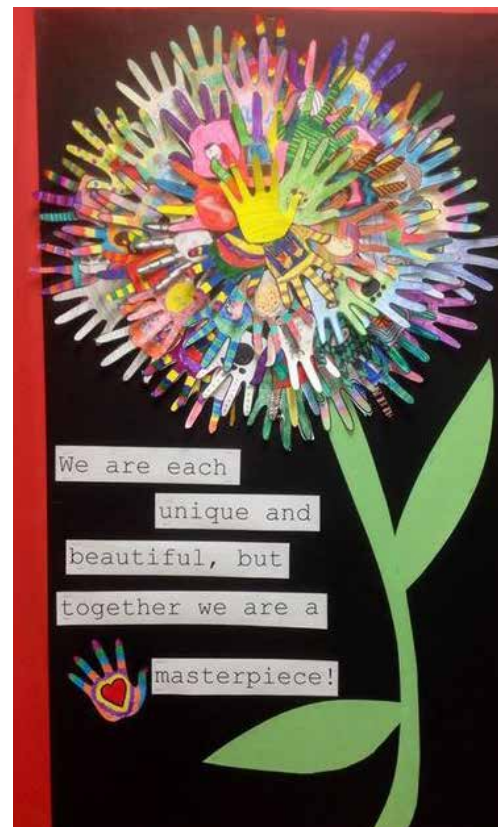
Ми – одна сім'я

(Розвести руки в сторони)

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте дітям обвести свої долоньки, а потім вирізати. Попросіть їх по черзі вийти до дошки і сказати, кому вони найбільше довіряють та приклеїти свою долоньку до квітки. Обов'язково зазначте, що вони можуть нікого не називати, якщо не хочуть, а просто подумати про цю людину та наклеїти долоньку.

Поаплодуйте собі!

Ця візуальна інструкція розрахована на дітей 5–10 років. Називається вона circles of relationships — кола спілкування, кола стосунків і може допомогти запобігти сексуальному домаганню, фізичному, психологічному насильству, тому що дитина зрозуміє, що відбувається щось неправильне.

1. *Фіолетове коло — я, мій особистий простір.*

Отже, фіолетове найголовніше коло — це ми самі. Наше тіло належить тільки нам, і тільки ми самі можемо вирішувати, хто може перебувати близько біля нас, торкатися нас. І ніхто не повинен робити це без дозволу.

2. *Синє коло — сім'я.*

Це коло нашої сім'ї і тих, кого ми любимо. Повага, довіра і любов — за цими ознаками ми визначаємо, хто належить до цього кола, хто найближчий нам. Та слід пам'ятати, що навіть з тими, кого любимо, ми не повинні нехтувати своїм особистим простором, однак і самі маємо поважати простір наших близьких.

3. *Зелене коло — друзі.*

Це оточення «далеких обіймів». Коло наших друзів і тих, з ким нам подобається спілкуватися. Дружба дуже важлива і охоплює багато складових. Наприклад, спільні ігри, розмови, веселощі та іноді дружні обійми. Дружба завжди ґрунтується на довірі, повазі. І такі вияви, як обійми, повинні бути засновані на обопільній згоді.

4. *Жовте коло — знайомі.*

Коло знайомих *(ті, кому ми махаємо рукою при зустрічі, з ким знайомі поверхово і не дуже близькі)*. Це можуть бути діти в шкільному автобусі, у дворі, спортивній команді, або друзі батьків.

5. *Помаранчеве коло — люди, від яких чекаємо професійної допомоги.*

Ці люди можуть допомогти нам за необхідності, але вони не наші друзі. Це вчителі, вихователі, поліцейські, пожежники, медсестри та лікарі. У цих людей є розпізнавальні знаки, уніформа, посвідчення, і вони допомагають у разі небезпеки.

6. *Червоне коло — незнайомці.*

Ми не знаємо цих людей (навіть якщо вони говорять, що знають нас, це не важливо). Не всі незнайомці погані, але оскільки ми не знайомі, то не знаємо, погана людина перед нами чи хороша. Ми не довіряємо незнайомцям. Ми не розмовляємо з ними, не розказуємо нічого про себе або близьких. Ніколи не йдемо з ними і не сідаємо в машину. Ми не беремо цукерок, не йдемо «шукати собачку» і не допомагаємо знайти вулицю, тому що дорослі ніколи не повинні просити допомоги у тих, хто молодший і слабший.

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають об'єкти живої та неживої природи;
- порівнюють числа в межах 5;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «довкілля», «нежива природа», «жива природа», «рукотворний світ» для хмари тегів.
- Роздрукувати Додаток 1.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЕНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	15 хв
Математична руханка	3 хв
Робота із зошитом (продовження)	10 хв.
Руханка	3 хв.
Робота із словником	4 хв.
Щоденник вражень	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається "Наше довкілля". Починаючи з понеділка, ми вчили, які бувають види довкілля. Ви тепер можете розрізнити живу та неживу природу. Знаєте про рукотворний світ та світ людей».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми закріпимо дещо з того, що ми вже вивчили – складові довкілля та органи чуття для його дослідження».

Робота із зошитом

1. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 25-29.
2. Організуйте самостійне виконання завдань.

Математична руханка (вправа на зняття м'язового напруження, активізацію розумової діяльності)

За допомогою Додатку 1 проведіть руханку.

На пальчики встанемо –

До хмарин дістанемо.

(Ноги на ширині стопи, руки опущені).

Один, два, один, два,

До хмарин дістанемо.

(Підняти руки через боки вгору, стати навшпиньки, потягнутися).

Нахиліться стільки раз,

Скільки качечок у нас.

(Нахилитися вперед, не згинаючи ніг, витягуючи шию).

Один, два, три, чотири, п'ять –

Добре вмієм рахувати!

(Стопи разом, руки на поясі).

Скільки покажу грибочків,

Стільки ви зробите стрибочків.

(Підстрибувати на місці на двох ногах).

Один, два, три, чотири, п'ять,

Час усім відпочивати!

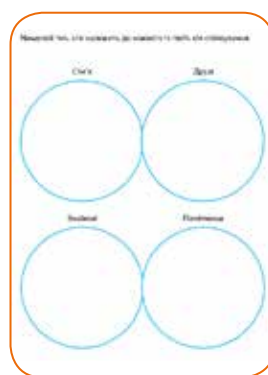
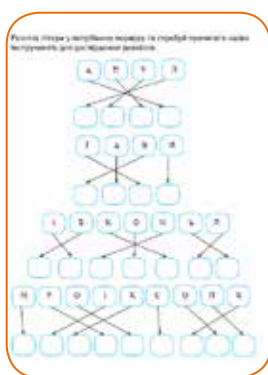
http://perezvin.at.ua/load/skrinka_z_secretom/kartki_do_uroku/fizkultkhuilinki_dlja_urokiv_matematiki/21-1-0-1914

Руханка

Запропонуйте дітям виконати руханку, яка їм найбільше сподобалась на цьому тижні.

Робота із зошитом (продовження)

1. Попросіть учнів продовжити роботу із зошитом та виконати завдання на с. 30-31.
2. Організуйте самостійне виконання завдань.

Робота із словником

Запропонуйте дітям додати до хмарки ще кілька слів.

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клейте на «хмарку».

Довкілля — це все, що є довкола нас. Це жива і нежива природа, а також люди і все, що вони створили.

Нежива природа — це частина довкілля, до якої відносяться зорі, сонце, хмари, гори, річки, моря. Об'єкти неживої природи не народжуються, не дихають, не харчуються, не розмножуються.

Жива природа — це частина довкілля, до якої відносяться рослини, тварини, люди. Об'єкти живої природи народжуються, ростуть, дихають, харчуються, розмножуються, вмирають або відмирають.

Рукотворний світ — це всі об'єкти довкілля, створені людьми. Наприклад, будинки, автомобілі, дороги.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Я люблю природу.
 - Моя улюблена річ.
 - Моя родина.
 - Люди, яким я найбільше довіряю.
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
 3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

